

Pedagogisch beleidsplan BSO

Kindercentrum het Paretje

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
2. MISSIE EN VISIE	5
2.1 VISIE OP HET KIND	5
2.2 VISIE OP KINDEROPVANG	5
2.3 INTERACTIEVAARDIGHEDEN	6
2.4 MISSIE & PEDAGOGISCHE BASISDOELEN	9
2.5 CORRIGEREN EN BELONEN	16
2.6 ZORG EN ONTWIKKELING VAN HET KIND	17
3. PLAATSING	20
3.1 GROEPSINDELING EN PERSONEEL	20
3.2 INSCHRIJVING	24
3.3 PLAATSING EN INTAKE	24
3.4 WENNEN	25
3.5 BRENGEN EN HALEN	25
3.6 AFNAME EXTRA DAGDELEN EN RUILEN	26
3.7 CONTRACT BEËINDIGING	26
4. DAGINDELING	27
4.1 DAGINDELING	27
4.2 SPELEN EN ACTIVITEITEN	29
4.3 UITSTAPJES	30
5. ETEN & DRINKEN	31
5.1 ETEN EN DRINKEN	31
5.2 DIEET, ALLERGIE, ANDERE CULTUREN	32
5.3 FEESTEN EN TRAKTEREN	32
5.4 VOEDINGSMIDDELEN INKOOP, BEREIDEN EN BEWAREN	33
6. ZIEKTEBELEID	34
6.1 ZIEKTE	34
6.2 MEDICATIE	34
7. OUDERS/VERZORGERS	36
7.1 INDIVIDUELE CONTACTEN	36
7.2 SCHRIFTELIJKE INFORMATIE	36
7.3 OUDERRAAD EN OUDERCOMMISSIES	37
7.4 OUDERBIJEENKOMSTEN	37
8. KLACHTENPROCEDURE EN EXTERNE KLACHTENCOMMISSIE	38
9. RUIMTE INDELING	40

9.1 BINNENRUIMTEN	40
9.2 BUITENRUIMTEN	40
<u>10. VEILIGHEID EN GEZONDHEID</u>	<u>41</u>
10.1 BRANDACTIEPLAN EN ONTRUIMINGSPLAN	41
10.2 BEDRIJFSHULPVERLENING	41
10.3 EHBO	42
10.4 VEILIGHEID EN BUITEN SPELEN	42
10.5 VEILIGHEID EN WANDELEN	43
<u>11. PEDAGOGISCHE MEDEWERKERS</u>	<u>44</u>
11.1 CRITERIA	44
11.2 PERSONENREGISTER KINDEROPVANG DUO	44
11.3 STAGIAIRES	45
11.4 BELEIDSMEDEWERKER/ COACH	47
11.5 DE DRIE-UURSREGELING	47
<u>12. WET KINDEROPVANG</u>	<u>50</u>

1. Inleiding

De basis van het pedagogisch beleid van het Pareltje bestaat uit de missie en visie van het Pareltje op het kind en op kinderopvang. De missie is verbonden met de (pedagogische) kwaliteitseisen uit de Wet Kinderopvang en met de kernvaardigheden van de medewerkers op de groep.

Het pedagogisch beleidsplan is gebaseerd op de interactievaardigheden en de *vier pedagogische basisdoelen* die in de Wet Kinderopvang zijn omschreven (prof. J.M.A. Riksen-Walraven). Deze doelen zijn gericht op:

- Het waarborgen van de **emotionele veiligheid** van de kinderen
- de ontwikkeling van de **persoonlijke competentie** van de kinderen
- de ontwikkeling van de **sociale competentie** van kinderen
- de overdracht van **normen en waarden**.

De kern van het werken met de leeftijdsgroep 4 tot 13-jarigen is het omgaan met kinderen. De pedagogisch medewerkers zijn een groot deel van hun tijd bezig met het verzorgen en begeleiden van kinderen en het scheppen van voorwaarden voor een optimale ontwikkeling. Pedagogische medewerkers hebben een actieve rol in de ontwikkelingsstimulering van kinderen. Ze doen dat vanuit een bepaalde visie op de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Elke situatie vraagt om een manier van reageren die op dat moment bij dat kind past.

In dit educatief- pedagogisch beleidsplan zetten wij uiteen hoe wij met kinderen omgaan en hoe wij kinderen opvoeden en in hun ontwikkeling begeleiden en stimuleren.

Het pedagogisch beleidsplan is om verschillende redenen op papier gezet. Het is in de eerste plaats belangrijk voortdurend te werken aan kwaliteit en deze te bewaken. Door met elkaar over ons werk te praten worden we ons bewust van ons eigen handelen en kunnen we onze werkwijze verbeteren.

Verder maakt een beleidsplan het mogelijk om het pedagogisch-didactisch handelen van de pedagogisch medewerkers te beoordelen. Het plan bevat immers criteria waaraan het handelen van een pedagogisch medewerker getoetst kan worden.

Tenslotte is het voor ouders en verzorgers belangrijk, dat zij kunnen lezen hoe wij werken met kinderen. Op grond daarvan kunnen zij beoordelen of onze wijze tegemoetkomt aan hun wensen.

In dit beleidsplan wordt gesproken van de BSO en hier bedoelen wij mee de buitenschoolse opvang van het Pareltje.

2. Missie en Visie

2.1 Visie op het kind

Het Pareltje gaat uit van een visie waarin uw kind centraal staat en zij benadert uw kind als geheel, als klein mens met mogelijkheden en als een uniek mens in zijn of haar omgeving. Het Pareltje vindt een goede kennismaking met u en uw kind en dagelijks overleg met u erg belangrijk.

Elk kind uniek is en wordt geboren met vele mogelijkheden. Ze zijn sterk, krachtig en creatief. Deze kwaliteiten kunnen zij tot ontplooiing laten komen, mits daar de ruimte en optimale voorwaarden voor wordt geschapen. Het Pareltje reikt de kinderen de handvatten aan om deze ontplooiing van hun innerlijke potentie zo volledig mogelijk tot uiting te kunnen laten komen.

De basisvoorwaarde voor het bouwen aan eigen identiteit is het creëren van een sfeer van veiligheid en vertrouwen. Om deze veilige en vertrouwde omgeving te creëren is de liefdevolle en respectvolle houding van de groepsleiding van groot belang. De pedagogische medewerkers van Het Pareltje hebben een basishouding waaruit liefde, aandacht en zorg blijkt. Respect tonen en responsiviteit zijn de uitgangspunten. Vooral zaken die goed gaan worden benadrukt, positief benadering vormt de basis van handelen.

De kwaliteit van het Pareltje wordt niet alleen bepaald door vakkennis en/of verzorging maar vooral door de mate waarin wordt aangesloten op wat ouders en kinderen vragen en verwachten. Dit wordt bereikt door in persoonlijke contacten te komen, door primair naar hen te luisteren en te kijken; de pedagogiek van het luisteren.

Het Pareltje streeft ernaar dat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot respectvolle, zelfstandige mensen; mensen met zelfvertrouwen die hun eigen kwaliteiten individueel en in samenwerking met anderen onderkennen en benutten.

2.2 Visie op kinderopvang

Kinderopvang biedt u de gelegenheid om met een gerust hart te werken of te studeren. Daarnaast is kinderopvang de plek waar kinderen actief ondersteund worden om spelenderwijs te leren. Ook is kinderopvang een uitgelezen plek om kinderen kennis te laten nemen van de wereld waarin zij leven (door de groep, de locatie en de omgeving) en te oefenen in sociale vaardigheden.

Bij de wijze waarop activiteiten worden aangeboden en de inhoud van de activiteiten mogen kinderen zelf beslissen of ze deelnemen aan activiteiten, worden ze gestimuleerd om onderwerpen en ideeën aan te dragen, krijgen ze de gelegenheid om zelf activiteiten te gaan doen en wordt er bij creatieve activiteiten geen kant-en-klaar doel neergelegd. Medewerkers proberen ondanks het 'verplichtende' karakter in tijdspad en opdracht, de kinderen creatief de ruimte te geven en geen tijdsdruk te veroorzaken. Verwacht u dus geen standaard cadeau, maar een creatief werkstukje!

Kinderen kunnen in overleg met ouders en medewerkers ook zelfstandig activiteiten buiten de locatie ondernemen zoals een boodschapje doen of spelen in de wijk.

De kinderen worden ook in hun emoties naar medewerkers en tussen kinderen onderling serieus genomen. Medewerkers stimuleren kinderen om zelf hun problemen of ruzies op te lossen en begeleiden hen hierbij. De pedagogische medewerker grijpt zo nodig in. Dit is van groot belang voor het ontwikkelen van zelfvertrouwen bij kinderen; kinderen mogen er zijn en worden serieus genomen.

2.3 Interactievaardigheden

Het Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek (NCKO) onderscheidt zes interactievaardigheden die pedagogisch medewerkers dienen te beheersen om te voldoen aan de pedagogische basisdoelen. Hierbinnen is een onderscheid te maken tussen basale interactievaardigheden (basisvaardigheden om interactie te creëren) en educatieve interactievaardigheden (stimuleringsvaardigheden gericht op de ontwikkeling van kinderen in de basisdoelen).

De interactievaardigheden hebben betrekking op de manier waarop pedagogisch medewerkers omgaan met alle kinderen in de opvang. Het zijn de sleutelvaardigheden van het vak en vormen de basis van de kinderopvang-pedagogiek. Ze zijn tevens bepalend voor de pedagogische kwaliteit omdat ze betrekking hebben op pedagogisch handelen.

Basale interactievaardigheden

Er zijn drie basale interactievaardigheden te onderscheiden:

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit is het opmerken, interpreteren en adequaat reageren op signalen van kinderen. Dit betreft signalen omtrent het welbevinden, behoefte aan contact of emotionele ondersteuning. Hierdoor ontstaat een veilige gehechtheidsrelatie tussen kind en pedagogisch medewerker die start met het opbouwen van een band en emotionele veiligheid.

Bij sensitieve responsiviteit dient de pedagogisch medewerker contact te leggen met een kind, door verbaal en non-verbaal gedrag te gebruiken, op kind-ooghoogte te praten en contactinitiatieven van het kind te benoemen. Zodra het contact gelegd is, ontstaan mogelijkheden om sensitief en responsief te reageren op signalen van het kind. Bijbehorende

gedragingen zijn: spraak ondersteunen met gebaren/mimiek, handelingen aankondigen, begroeten, troosten, oogcontact maken, vriendelijk kijken, actief luisteren, vragen stellen, gevoelens benoemen, aandacht evenredig verdelen, kinderen bij de naam noemen, vragen stellen, luisteren alvorens te reageren, (kind)gevoelens verwoorden, kind intenties zien en benoemen, complimenten geven over gedrag, aanmoedigen, gewenst gedrag benoemen, individuele aandacht bieden, gebruik maken van rituelen zoals liederen en verhalen, nabij kinderen zijn en troosten. In het pedagogisch handelen laten de pedagogisch medewerkers de bovenstaande gedragingen zien.

Respect voor autonome

De autonomie respecteren betreft de mate waarin pedagogisch medewerkers kinderen erkennen en waarderen als individuen met ideeën/perspectieven. Centraal staat respect voor de eigenheid en kindparticipatie. Kinderen gaan pas dingen doen wanneer zij veilig en onbezorgd kunnen onderzoeken, experimenteren en spelen.

Het erkennen en waarderen van kinderen als individu start met het leggen van contact. Hierbij is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker lichaamscontact aankondigt, kinderen de ruimte/tijd geeft om te experimenteren en hen datgene zelfstandig laat doen wat ze zelfstandig kunnen. Vanuit hier ontstaan mogelijkheden om respect te tonen voor de autonomie.

Bijbehorende gedragingen zijn: initiatieven van een kind volgen en benoemen, geduld tonen, doorvragen om kinderen tot initiatieven/oplossingen te laten komen en hier waardering voor tonen, initiatieven/oplossingen verwoorden, kinderen stimuleren tot de uitvoering van hun plannen, keuzemogelijkheden bieden, kinderen laten meepraten/meedenken en beslissen, kinderen verantwoordelijkheid geven en als gelijkwaardige partners praten. In het pedagogisch handelen laten de pedagogisch medewerkers de bovenstaande gedragingen zien.

Structureren en grenzen stellen

Structureren en grenzen stellen betreft het duidelijk maken van verwachtingen aan kinderen en ervoor zorgen dat zij regels naleven. Dit kan door hun wereld te structureren. Dit biedt orde en overzicht en maakt de wereld eenvoudiger, veiliger en voorspelbaarder. Regels, rituelen, ritmes, omgangsvormen en afspraken vormen hierin de grenzen.

Structuur krijgt vorm door een dagprogramma, overzichtelijk materiaal, duidelijke inrichting en het gebruik van rituelen. Regels bieden ook structuur en verduidelijken verwachtingen. De kernwoorden van structuur zijn herhaling en regelmaat. Om overdag te structureren en grenzen te stellen zijn diverse gedragingen van de pedagogisch medewerker van belang: bouw herkenbare stappen in overgangssituaties/taken/activiteiten, hanteer korte regels, praat op kind-ooghoogte, benoem gewenst gedrag, verklaar regels, waarschuw wanneer regels overtreden worden, leef regels consequent na, vertoon voorbeeldgedrag, vertel wat gaat gebeuren, geef positieve gedragsaanwijzingen, maak verwachtingen helder, waardeer positief gedrag en hanteer ik-boodschappen (het kind begrijpt jouw behoefte, de mededeling blijft dicht bij jezelf, het brengt beter over wat je wil bereiken; concluderend kan gezegd worden dat de ik-boodschap een gepaste assertieve manier van feedback geven op iemands gedrag is). In het pedagogisch handelen laten de pedagogisch medewerkers de bovenstaande gedragingen zien.

Er zijn drie educatieve interactievaardigheden te onderscheiden:

Praten en uitleg geven

Praten en uitleggen omvat alle talige interactie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen. Het betreft de mate waarin pedagogisch medewerkers praten en uitleggen (kwantiteit) en hoe dat gebeurt (kwaliteit). De aanwezigheid van taal is essentieel. Tevens dient de timing en inhoud van interacties afgestemd te worden op het begripsniveau en de interesse van kinderen. Dit bevordert de taal- en cognitieve ontwikkeling, evenals de gewetensvorming. Door met taal betekenis te geven aan kind-ervaringen ontstaat er contact met en begrip van de wereld.

Communicatie start met contactlegging en een gelijkwaardige houding. Dit betekent dat het kind serieus genomen wordt en er mét in plaats van tégen het kind gesproken wordt. Bij de interactievaardigheid praten en uitleggen spelen tevens drie gedragingen de hoofdrol. Allereerst het benoemen van gevoelens/gedragingen zodat kinderen taal leren kennen, begrijpen en gebruiken. Ten tweede het bieden van ruimte om kinderen hun verhaal te laten vertellen, zodat zij leren gebeurtenissen in een volgorde te zetten, verbanden te leggen en er een gevoelsbeleving aan te geven. Ten derde het actief luisteren naar kinderen.

De drie gedragingen kunnen als volgt worden geconcretiseerd: gebeurtenissen begeleiden met taal, mét in plaats van tégen kinderen praten, taal-inhoud afstemmen op interesses en ontwikkelingsniveau, ruimte bieden om te praten, aanmoedigen om gedachten/ideeën/gevoelens te verwoorden, stellen van open en gesloten vragen, geduldig luisteren, handelingen/gedachtes verwoorden, interactief voorlezen, kinderen helpen verhalen te vertellen, filosoferen met kinderen over plannen/motieven, hierbij wordt informatie en uitleg in stappen opgebouwd, waarna een (groeps)gesprek weer kan worden afgesloten en elk kind hier zijn/ haar bijdrage heeft geleverd en zijn eigen betekenis aan geeft.

Stimuleren van de ontwikkeling

Ontwikkelingsstimulering betreft het scheppen van voorwaarden ter stimulering van de persoonlijke competentie van kinderen. Centraal staat de extra stimulering die pedagogisch medewerkers bieden om de motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, creatieve vaardigheden en taalvaardigheden te bevorderen. Er dient tevens aandacht te zijn voor de manieren waarop kinderen leren.

Ontwikkelingsstimulering kenmerkt twee aspecten. Allereerst dient er naar de interesses van kinderen gekeken te worden, waarna er aangesloten wordt op de zone van naaste ontwikkeling. Er wordt dan iets extra's toegevoegd aan de bezigheden van het kind, om het kind naar een hoger niveau te brengen. Dit leidt tot betrokkenheid waarbij kinderen intensieve leerervaringen opdoen. Voor de pedagogisch medewerker ligt hier de taak om leerervaringen te stimuleren door sensitief te zijn, in te spelen op onverwachte gebeurtenissen, een plezierige sfeer te creëren en te zorgen voor uitdagende activiteiten, materialen en inrichting. Ten tweede dient er aandacht te zijn voor de talenten van kinderen. Talent ontwikkelt zich als het wordt ontlokt en bevorderd. Het is dus zaak om situaties te creëren waarin talent naar voren komt.

De twee aspecten kunnen als volgt worden geconcretiseerd: ruimte bieden om te spelen zodat kinderen het spel zelf kunnen bepalen, kijken en luisteren naar kinderen en aansluiten op interesses, de aandacht van kinderen richten op ervaren en ontdekken, nieuwe mogelijkheden van spel materiaal aanwijzen (spelverrijking) door mee te spelen, nieuwe materialen/activiteiten aanbieden, nieuwsgierigheid prikkelen en kinderen uitdagen door vragen te stellen.

Interacties in de groep begeleiden

Begeleiden van interacties tussen kinderen betreft de begeleiding en bevordering van positieve interacties tussen kinderen. Positieve interacties kunnen zijn: samenwerken, naar elkaar luisteren, delen, helpen, troosten of knuffelen. Dit versterkt hun sociale competentie en biedt mogelijkheden te oefenen met sociale rollen en het omgaan met verschillen.

Interactiebegeleiding kent twee hoofdgedragingen waaraan een pedagogisch medewerker dient te voldoen. De eerste is het reageren op positieve interacties tussen kinderen die spontaan ontstaan. De tweede is het actief bevorderen van positieve interacties tussen kinderen, door situaties te creëren die de kans op positieve interacties vergroten.

De twee hoofdgedragingen kunnen als volgt worden geconcretiseerd: ondersteuning bieden bij het verwoorden van gevoelens/meningen, stellen van verdiepende vragen, zien en waarderen van interacties die spontaan ontstaan, aandacht van kinderen tot elkaar richten, kinderen naar elkaar laten luisteren en uitnodigen elkaar te helpen, ondersteuning bieden bij het verwoorden van gevoelens/meningen, vriendschappen stimuleren, verschillen tussen kinderen waarderen, samenspel ondersteunen en kinderen de ruimte bieden om naast en met elkaar te spelen.

2.4 Missie & pedagogische basisdoelen

- *Wij willen kinderen begeleiden in een klimaat van **(emotionele) veiligheid**.*

De basis van al het handelen van de groepsleiding is het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogische medewerker onmisbaar. Vaste rituelen, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven en kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact met de pedagogische medewerker, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit een veilig gevoel op allerlei ontwikkelingsgebieden zich meer ontwikkelen en de omgeving gaan ontdekken.

Voorbeelden voor het bewaken van de fysieke en emotionele veiligheid:

- ‘Kinderen hebben behoefte aan vaste verzorgers met wie ze een duurzame affectieve band kunnen opbouwen en bij wie ze terecht kunnen wanneer ze angstig, ziek of vermoeid zijn’. De kinderen kunnen allemaal een goede band ontwikkelen met hun pedagogische medewerker (PM-er). Elk kind krijgt hoogstens drie PM-ers toebedeeld

waarvan er altijd één in de opvang aanwezig is. De pedagogisch medewerkers communiceren met de kinderen, erkennen de emoties en signalen van de kinderen. Zij geven de kinderen een knuffel en troosten hun. Hierdoor kan er een relatie ontstaan tussen het kind en de pedagogisch medewerkers waardoor de kinderen het gevoel krijgen dat zij ook binnen het kindercentrum altijd iemand hebben om op terug te vallen, een veilige basis van waaruit zij kunnen gaan ontdekken en ontwikkelen.

- De kinderen leren vriendschappen op te bouwen met andere kinderen doordat de groepen in de loop der jaren met elkaar meegroeien in dezelfde groepssamenstelling. Mogelijkheden genoeg om vriendjes te maken! Daarnaast zijn er op de BSO kinderen van dezelfde school en wellicht zelfs van dezelfde klas aanwezig.
  - De gezondheid van de kinderen worden gewaarborgd. Dit betekent dat de Pedagogisch Medewerker (PM-er) in staat is om ziekteverschijnselen, stoornissen, probleemgedrag van kinderen, of andere probleemsituaties rond het kind te signaleren. Het kind wordt op de juiste manier geholpen en in overleg met de ouders kan de hulp ingeroepen worden van specialisten.
  - Een veilige basis wordt tevens geboden door het aanbieden van structuur en voorspelbaarheid. Bij een duidelijk structuur en voorspelbaarheid kunnen kinderen zich voorbereiden op wat komen gaat. Dit zorgt niet alleen voor rust maar ook voor emotionele veiligheid.
  - Er is een vast dagritme, waardoor kinderen weten welke structuur er gevolgd wordt. Hierdoor ontstaat er rust in de groep.
  - Het bieden van grenzen is ook een onderdeel van structuur bieden. Alle pedagogisch medewerkers werken met dezelfde regels en grenzen, waardoor er voor kinderen geen verwarring kan ontstaan. Daarnaast werken alle medewerkers op dezelfde manier ten aanzien van belonen en corrigeren, waardoor kinderen gewenst en ongewenst gedrag van elkaar leren onderscheiden.
- *Wij willen kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (**persoonlijke competentie**).*

Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op een geheel eigen wijze.

Voorbeelden voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

- Het kind als een eigen individu, dat is de leidraad voor Kindercentrum Het Parelkje bij het ontwikkelen van de persoonlijke competentie. Met het aanbieden van verschillende speelmogelijkheden en activiteiten binnen en buiten kan ieder kind zijn eigen kunnen ontdekken. Dit doen wij doormiddel van het aanbieden van workshops.

- Binnen het kindercentrum wordt er gewerkt met workshop binnen de schoolweken. De workshop bieden kinderen de mogelijkheid om aan diverse activiteiten deel te nemen. Zij maken kennis met nieuwe activiteiten, leren nieuwe dingen maar leren ook wat zij wel en niet leuk vinden en waar hun persoonlijke kwaliteiten liggen. Het doel van workshopgericht werken is het aanbieden van een grote verscheidenheid van activiteiten waardoor kinderen ruim de mogelijkheid krijgen te ontdekken waar de persoonlijke kwaliteiten liggen en wat zij leuk vinden. De workshops kunnen zowel extern alsmede door de eigen pedagogisch medewerkers aangeboden worden. Kinderen zijn nooit verplicht om mee te doen met een workshop. Wij snappen dat kinderen moe kunnen zijn van een hele dag school en dat zij soms ook even 'niks' willen doen.
- Ook hier is ruimte voor op het kindercentrum, wij zijn van mening dat 'niks doen' ook nuttig kan zijn voor kinderen. Wanneer kinderen ervoor kiezen om even niks te doen gunnen zij zichzelf de rust om even niks te moeten, zij kunnen bijkomen van een drukke dag. Dit toont aan dat een kind leert naar zijn of haar eigen lichaam te luisteren en daar de activiteiten op aan te passen. Binnen het kindercentrum zijn er diverse plekken waar kinderen even tot rust kunnen komen, zoals de 'hangplek' met boeken en tijdschriften
- Eigen kwaliteiten leren kennen, de persoonlijke ontwikkeling gaat over het steeds meer zelfvertrouwen opbouwen en eigen identiteit ontwikkeling maar ook steeds beter weten wat je wilt en wat je wel en niet goed kunt. Kwaliteitsontwikkeling kan op allerlei gebieden plaatsvinden.
- *Een groot en gevarieerd aanbod van activiteiten.* Uit onderzoek over de kwaliteit waaraan een buitenschoolse opvang moet voldoen is uitgekomen dat alle ondervraagde een uitdagend en breed activiteiten aanbod van belang vonden. Binnen dit brede aanbod leren kinderen zelf keuze maken, eigen kwaliteiten ontdekken maar ook bouwen zij meer zelfvertrouwen op. Doormiddel van diverse activiteiten leert het kind zichzelf steeds beter kennen en kan het steeds beter keuzes maken die goed passen bij zichzelf.
- *Stimuleren van experimenteren,* zelf ontdekken is een grote schat van ontwikkeling. Tijdens vrijspel hebben de kinderen de mogelijkheid om te experimenteren naar eigen inzicht. Het kind leert door zelf te ondernemen en zelf te kiezen. Om deze reden is er dan ook elke dag de mogelijkheid om vrij te spelen.
- Daarnaast bieden de workshops en activiteiten veel ruimte voor ontdekken en experimenteren. De activiteiten zijn gericht op stimuleren echter is het van belang dat de activiteiten niet een lerende vorm aannemen. Kinderen hebben de hele dag op school geleerd, de buitenschoolse opvang moet worden ervaren als vrije tijd maar vooral een leuke tijd. Waarin kinderen eigen keuzes kunnen maken en de mogelijkheid bestaat om verder te ontwikkelen.

- *Wij willen kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven worden (**sociale competentie**).*

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht. Ook de groep heeft een belangrijke functie, want kinderen maken deel uit van de samenleving. Wij zien het kindercentrum als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Dit gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. Wij stellen kinderen in de gelegenheid om vanuit het kindercentrum de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van en door elkaar, voor nu en later. Het kennismaken met andere volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld het elkaar helpen, speelgoed samen op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen.

De PM-ers ondersteunen de kinderen wanneer nodig gedurende groepsinteracties die goed of die juist niet goed verlopen. Op educatieve wijze doen de PM-ers voor hoe het moet en laten hierbij ook de positieve uitkomst van dit gedrag zien. Wanneer de kinderen zelf met een oplossing komen, is het natuurlijk even belangrijk dat er extra aandacht is voor dit goede gedrag!

Kinderen op de buitenschoolse opvang zijn sociaal al sterker als kinderen op de kinderopvang. Zij kunnen samenspelen en beter omgaan met emoties van andere en zichzelf. Echter is het wel van belang dat kinderen worden begeleid in de sociale competentie.

Het groepsgevoel: het is belangrijk om positieve sfeer in de groep te hebben. Kinderen leren elkaar kennen en kunnen vriendschappen opbouwen, daarbij waarborgt een positief groepsgevoel voor een deel de emotionele veiligheid van de kinderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren een positief groepsgevoel door samen activiteiten te ondernemen, de gezamenlijk start van de dag is hiervan een mooi voorbeeld. Het is een terugkerend ritueel, waarin alle kinderen worden verwelkomt, elk kind wordt erkent als onderdeel van de groep hoewel de activiteit als groep ondernomen wordt.

Initiatief nemen en volgen: dit is één van de facetten die bij schoolkinderen een rol speelt. De kinderen leren initiatief te nemen, met bijvoorbeeld het starten van een zelf bedacht spel, er zal dan altijd een kind de 'leiding' op zich nemen om de rollen te verdelen, terwijl de andere kinderen volgen. Het is van belang dat de pedagogisch medewerkers bij deze ontwikkeling aan de zijlijn blijven staan, dit zodat elk kind de kans krijg en initiatief te nemen en de 'leiding' op zich te nemen. Vaak heeft het leiding nemen ook te maken met het opbouwen van zelfvertrouwen en de groeps sfeer. Wanneer kinderen niet voldoende zelfvertrouwen hebben om de 'leiding' te nemen maar hier wel behoefte aan heeft kan de pedagogisch medewerker begeleiden in het proces.

In groepering van schoolkinderen komt helaas pesten ook nog vaak voor. Om deze reden is er binnen dit pedagogisch beleidsplan extra aandacht besteed aan pesten. Het Kindercentrum moet voor elk kind een veilig basis zijn. Een plek waar zij graag naar toe komen, waar de sfeer

prettig is en zij helemaal zichzelf kunnen zijn. Pesten wordt dan ook niet getolereerd op de buitenschoolse opvang.

Wat is pesten?

- In een veilige omgeving kun je te vaak plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Maar je kan er als team samen met de kinderen wel voor zorgen dat het niet tot langdurig pesten of 'herhaald geweld' Slechts onder bepaalde voorwaarden spreken we over pesten:
- Pesten gebeurt systematisch. Wie gepest wordt, staat herhaaldelijk en over een lange periode bloot aan pesterijen. Dat in tegenstelling tot plagen. Plagen is onschuldig en blijft eerder eenmalig.
- Bij pesten is de machtsverhouding ongelijk. De pester is steeds sterker dan de gepeste. De gepeste kan zich moeilijk verdedigen tegen degenen die pesten.
- Schade: er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.
- Herhaald: het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op een slachtoffer gemunt hebben
- Opzet: de pester weet meestal heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er bewust mee door. Plagen is vaak een incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag, waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijk en langdurig karakter ontbreekt hierbij. Het plagen speelt zich af tussen twee kinderen of groepen die min of meer gelijk hebben. Pesten wordt gekarakteriseerd door het feit dat er sprake is van herhaaldelijke negatieve acties naar een persoon die meestal ook niet gelijk is aan de pester(s). Wat het slachtoffer ook doet, het is nooit goed. Op de achtergrond is vaak een zwijgende groep kinderen erbij betrokken. Zij vormen het publiek van de pester, waar hij zijn succes aan af meet.

Signalen van pesterijen:

- Eventueel vrienden van de gepeste ook buiten gaan sluiten
- Herhaaldelijk zogenaamd leuke opmerkingen maken over iemand in de groep
- Een kind in de groep voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Opmerkingen maken over kleding of andere uiterlijke kenmerken
- Buiten school/buiten schoolse opvang tijd het kind opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna lopen
- Bezittingen afpakken en/of kapot maken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Nooit bij de eigen naam noemen, vaak een bijnaam.

Hoe herken je een pester?

- Problematische thuissituatie van de pester. Er wordt thuis bijvoorbeeld weinig aandacht aan het kind geschonken.
- Gevoel van anonimiteit. De pester voelt zichzelf alleen in de groep en probeert zich door iemand naar beneden te drukken belangrijk te maken.
- Kinderen moeten voortdurend met elkaar de competitie aangaan. Hierdoor ontstaat er geen gevoel van eigenwaarde.
- Strijd om macht in de groep.
- De pester ziet voorbeelden van autoritaire leiderschapsstijl, bijvoorbeeld bij pedagogisch medewerker of leerkracht.

Hoe kun je pesten voorkomen?

Kinderen moeten leren hoe je met conflicten omgaat in de groep. Belangrijk hierbij is om het met kinderen te hebben over:

- Respect: Hoe ga je met elkaar om? Wat is respectloos en wat niet?
- Normaal: Wat is normaal gedrag? Wat zijn de regels op de buiten schoolse opvang hiervoor en wanneer ga je over de regels heen?
- Grenzen: Hoe geef je de grens aan. Wanneer is NEE ook echt nee?
- Geweld: Hoe los je conflicten op zonder geweld?

Het eenmalig afspreken van gedragsregels of anti-pestprotocol is niet voldoende. Het gaat ook om het trainen van sociale vaardigheden en het leren conflicten zonder geweld op te lossen. Dat vraagt van alle kinderen dat leren tijdig 'Nee' en 'Stop' te zeggen en de geweldloze bemiddeling van andere inroepen als het pesten niet stopt. Wij proberen kinderen op de buiten schoolse opvang weerbaar te maken door ze veel conflicten zelf te laten oplossen. Aan de andere kant leren wij kinderen de grens van anderen te respecteren. Nee en stop, dat betekent ook nee en stop. Op de buiten schoolse opvang hebben wij het regelmatig over buitensluiten en hoe je met kinderen omgaat. Wij spelen hier in op de beleving van de kinderen. 'Denk eens in hoe jij je zou voelen als...' werkt hierbij goed.

Op de groep voorkomen we pesten concreet door:

- Agressie in banen houden door te bewegen.
- Sporten in competitieverband binnen de workshops, omgaan met regels en winnen en verlies.
- Sporten zonder competitie binnen de workshops, niet alles draait om winnen en verlies.
- Meegeven van waarden en normen.
- Kinderen veel verantwoordelijkheid geven.
- In gesprek gaan met kinderen over pesten, buitensluiten doen wij niet.
- Pedagogisch medewerker geven zelf positief leiding.

- *Wij willen kinderen **normen en waarden** bijbrengen.*

Wij vinden normen en waarden van groot belang. Het eigen maken van normen en waarden maakt onderdeel uit van de morele ontwikkeling. Binnen (en buiten) de groep doen zich situaties voor *waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn* (bijv. Pijn en verdrietige situaties, ruzie of een maatschappelijke gebeurtenis). Door de reacties van groepsleiding op dit soort situaties ervaart een kind wat wel en niet goed is. Het eigen gedrag van groepsleiding heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie.

Wij keuren agressief gedrag (zowel verbaal als non-verbaal) af voor kinderen, maar ook voor alle volwassenen waar het kind mee te maken krijgt (groepsleiding en ouders). De uitwerking van bovenstaande doelstellingen zijn in dit werkplan beschreven.

Wij brengen binnen kindercentrum Het Parelkje op volgende wijze normen en waarden over:

- *Kindercentrum Het Parelkje* creëert een omgeving voor de kinderen waarin het bekend raakt met de normen en waarden van de samenleving. Aan de kinderen laten zien dat ieders (culturele) achtergrond gewaardeerd moet worden. Door het vertalen van verschillende feestdagen en rituelen van verschillende culturen in knutselwerkjes, maaltijden, zang en dans kan ieder kind kennis maken met de verschillende culturen. Bij Het Parelkje wordt er tijd genomen voor alle kinderen en wordt extra aandacht besteed aan kinderen met beperkingen.
- In de groep hangt een bord met de regels die aansturen op een positieve omgang met de groepsgenootjes, de PM-ers en de materialen.

Samen spelen is **goed!**

- We doen samen met al het speelgoed en pakken niets van elkaar af.
- We doen elkaar geen pijn.
- Als iemand verdrietig is, dan troosten wij hem/haar.
- Iedereen mag meedoen met een spelletje dus niemand hoeft alleen te spelen.
- Als we samen spelen, dan wacht iedereen gewoon op zijn/haar beurt.

Lief zijn is **goed!**

- We schreeuwen niet tegen elkaar maar praten op een normale, rustige manier met elkaar.
- We zeggen iets op een goede manier en maken geen gebruik van gemene of lelijke woorden.
- Als we iets vragen, dan doen we dat op een vriendelijke manier.
- We praten altijd met twee woorden.

Zuinig en netjes zijn is **beter!**

- We zijn heel zuinig met alles om ons heen en maken dus niets stuk of kapot.
- We ruimen altijd het speelgoed op.
- Samen zorgen we ervoor dat de lokaal netjes is!
- Bij een duidelijk structuur en grenzen weten kinderen wat er wordt verwacht. Dit zorgt niet alleen voor rust maar ook voor minder conflicten en ongewenst gedrag.

Naast de structuur van het dagritme zijn er dagkaarten. Het bieden van grenzen is ook een onderdeel van structuur bieden. Alle pedagogisch medewerkers werken met dezelfde regels en grenzen, zoals hierboven beschreven, waardoor er voor kinderen geen verwarring kan ontstaan. Daarnaast werken alle medewerkers op dezelfde manier ten aanzien van belonen en corrigeren, waardoor kinderen goed en ongewenst gedrag van elkaar leren onderscheiden

2.5 Corrigeren en belonen

Binnen alle vormen van opvang, dus ook bij de buitenschoolse opvang worden kinderen op een positieve wijze benaderd en wordt door middel van positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd.

Door de groepsituatie waarin kinderen meestal op vanzelfsprekende wijze meedoen met de groep is het corrigeren van kinderen veel minder een onderwerp dan in de thuissituatie.

Wanneer een kind toch negatief of problematisch gedrag vertoont, wordt gekeken naar het individuele kind en nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn (niet lekker in zijn vel, verveling, onzekerheid, wijziging in de thuissituatie, ontwikkelingsproblematiek, problemen op school). De pedagogisch medewerkers kunnen op deze manier wellicht de oorzaak van het gedrag wegnemen of hier rekening mee houden.

Wanneer een kind na één waarschuwing problematisch gedrag blijft vertonen, zal de pedagogische medewerker het kind op ooghoogte (gehurkt) op rustige, duidelijke wijze aan spreken en het daarbij ook aankijken. Bij ongeveer drie waarschuwingen kan het kind zo nodig voor korte duur op een time-out plek neergezet worden om zo even uit de situatie gehaald te worden.

Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het problematisch gedrag en het kind wordt eventueel afgeleid om te voorkomen dat het op deze manier steeds negatieve aandacht krijgt. Tegelijkertijd wordt positief gedrag (door complimenten) gestimuleerd.

Wij vinden het belangrijk om ouders een terugkoppeling te geven over het gedrag van het kind.

2.6 Zorg en ontwikkeling van het kind

Pedagogisch medewerkers op de buitenschoolse opvang nemen naast ouders, verzorgers en hun familie een gedeelte van de opvoeding van de kinderen over. De kinderopvang is vaak de eerste plaats waar kinderen regelmatig buiten de eigen gezinssituatie een aantal uren per week tussen leeftijdsgenootjes zijn. Pedagogisch medewerkers maken een aantal ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee. Sinds januari 2018 heeft ieder kind een eigen mentor, met als doel een vast aanspreekpunt, efficiënte communicatie en oog hebben voor alle kinderen.

Mentorschap

Elk kind heeft vanaf januari 2018 een eigen mentor, met als doel een vast aanspreekpunt, efficiënte communicatie en oog hebben voor alle kinderen. Een duidelijk en helder beeld krijgen over hoe kinderen zich ontwikkelen. Meer betrokkenheid met ouders en pedagogisch medewerkers, het werken met mentorschap versterkt de relatie met ouders en het kind. Samen denken, doen en beslissen, waarbij een positief en gelijkwaardig contact tussen ouders en de pedagogisch medewerkers de kwaliteit van opvang van uw kind optimaal maakt. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkzaam is op de basisgroep van het kind. Zij volgt het kind specifiek in zijn of haar ontwikkeling en is het aanspreekpunt voor u als ouder. Op de eerste wendag krijgt u te horen wie de mentor is van uw kind, u kunt de aangewezen medewerker ook terugvinden in Bitcare. U kunt de mentor van uw kind te allen tijde aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentoren zorgen ervoor dat andere pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met de ouders maakt. De mentor zal de ontwikkeling van uw kind (uiteeraard met mede collega's) volgen en indien nodig bespreken. Wanneer er bepaalde zorgen of vragen omtrent het kind zijn, zal de mentor een gesprek met u als ouder aanvragen. Voor de BSO gelden geen standaard gespreksmomenten zoals die op het kinderdagverblijf gelden. Echter kunt u altijd een gesprek aanvragen over de ontwikkeling van uw kind, bij de mentor.

Het kan zijn dat de pedagogisch medewerkers een opvallende ontwikkeling signaleert of opvallend gedrag signaleert bij een kind. Indien dit het geval is zullen de pedagogisch medewerker handelen zoals beschreven in onderstaand stappenplan.

Opvallend gedrag signaleren;

Het kan gebeuren dat een kind zich binnen een groep onderscheidt door zijn opvallend gedrag of bijzonderheden in de ontwikkeling. Het is de taak van de pedagogisch medewerker de signalen die het kind afgeeft op te merken. Zij dient vervolgens deze signalen in kaart te brengen en deze te bespreken met collega's en leidinggevende. Vervolgens zal er een kort gesprek met ouders plaatsvinden. De signalen worden met ouders besproken en er wordt gekeken of er een situatie is ontstaan waardoor het gedrag kan worden verklaart. Soms kan het zijn dat er een verandering in gedrag of ontwikkeling een aanleiding van

een verandering in de omgeving van het kind is. Wanneer dit het geval is zal de pedagogisch medewerker het gedrag of de bijzonderheden in de ontwikkeling monitoren.

Zorgen omtrent gedrag blijven;

Wellicht blijven er zorgen bestaan over het gedrag of de ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerker kan besluiten het kind verder te observeren.

Op de BSO wordt gebruik gemaakt van de observatielijst Welbevinden in Situaties (WIS). Mocht de WIS observatie niet toereikend zijn om de zorgen effectief in kaart te brengen dan kan de pedagogisch medewerkers ervoor kiezen om een ongestructureerde observatie te doen. Mocht er behoefte zijn voor diepgaande expertise kan men een externe organisatie inschakelen. De zorgcoördinator kan aan de hand van de bevindingen een advies opstellen en eventueel doorverwijzen naar een andere instelling.

Na de observaties zal er wederom een oudergesprek plaatsvinden. Samen met de ouders bespreken wij het gedrag en/of ontwikkeling van het kind aan de hand van de observatie die hebben plaatsgevonden.

Opstellen plan van aanpak;

In overleg met ouders wordt er een plan van aanpak opgesteld het plan van aanpak wordt in de praktijk verwezenlijkt door extra stimulatie te geven daar waar nodig. Soms zijn de zorgen omtrent de ontwikkeling en/of gedrag groot en kan kindercentrum aanraden en/ of besluiten om professionele ondersteuning te zoeken.

Als de zorg door ouders wordt gedeeld en zij toestemming geven voor het consulteren van externe deskundigheid, dan nemen wij contact op met het consultatiebureau of het VTO team van de GGD.

Bij VTO-Vroeghulp werken mensen met veel kennis over de ontwikkeling van jonge kinderen. VTO-Vroeghulp zoekt uit wat er aan de hand is en gaat na hoe u en uw kind het beste geholpen kunnen worden. Ook bieden zij steun bij het organiseren en afstemmen van de hulpverlening als dit nodig is. Wij kunnen ook anoniem het VTO (VroegTijdig Onderkennen van Ontwikkelingsproblematiek) team consulteren met zorgvragen. Hierbij worden er geen gegevens verstrekt over het kind.

Als wij twijfels en/of vragen hebben over de spraak-taalontwikkeling, kunnen wij het kind aanmelden bij de preventieve logopediste. Zij komt dan kijken/observeren tijdens de opvang bij ons op locatie. De ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en het kind wordt alleen geobserveerd als er uitsluitend toestemming voor is gegeven.

De logopediste kijkt dan tijdens de observatie een aantal gebieden zoals het begrijpen van gesproken taal, de uitspraak, de stem, het gehoor, het monddrag en de vloeiendheid van het spreken. Goed kunnen praten en het begrijpen van taal is belangrijk om vrienden te maken, te kunnen vertellen wat je voelt en de pedagogisch medewerker te begrijpen. Ook voor het latere lezen en schrijven is het nodig dat kinderen klanken goed van elkaar kunnen onderscheiden, herkennen en onthouden. Verder kijkt de logopedist zo nodig of uw kind alle letters goed kan uitspreken en beoordeelt zij of het gehoor verder onderzocht moet worden. De bevindingen worden daarna met de ouders besproken en volgt er een eventueel advies.

De onderzoek uitslagen komen dan bij het kindercentrum en het consultatiebureau/OKC van het kind.

Ons uitgangspunt is om samen met de ouders zo snel mogelijk actie te ondernemen en samen te werken aan het stimuleren van de ontwikkeling of positief gedrag bij het kind. Het welzijn van het kind staat hierbij altijd voorop.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers

De leidinggevende begeleid de pedagogisch medewerkers gedurende het gehele traject.

Allereerst zorgt zij ervoor dat de randvoorwaarden aanwezig zijn om de taak uit te voeren zoals de WIS observatie lijsten, de instructie voor het invullen van de WIS observatie etc.

Daarnaast adviseert de leidinggevende welke observatiemethode het beste geschikt is voor de situatie. Hierbij wordt in het algemeen gekozen voor een ongestructureerde observatie wanneer het gaat om opvallend gedrag. Gezien op deze manier het specifieke gedrag van het kind beter en objectiever beschreven kan worden.

Wanneer het gaat om opvallende ontwikkeling wordt er gebruik gemaakt van de WIS observatie methode. Tevens worden kinderen door het jaar heen op vaste momenten geobserveerd aan de hand van de WIS methode. Naast het toereiken van de instrumenten kan de leidinggevende deelnemen aan de oudergesprekken, ondersteunen tijdens het observeren en meedenken aan het plan van aanpak.

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door externe organisatie worden geboden als intern door medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actie bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen.

Binnen het kindercentrum hebben diverse pedagogisch medewerkers een training gevolgd (Kinderen die opvallen) bij *het Kabouterhuis* om signalen van eventuele problemen op te vangen. Zij zijn hierdoor extra getraind op het zien en juist handelen naar aanleiding van signalen die kinderen afgeven.

3. Plaatsing

3.1 Groepsindeling en personeel

Het Pareltje biedt 50 weken op jaarbasis, vijf dagen per week opvang aan op de buitenschoolse opvang: op lange dagen (woensdag en vrijdag) van 12.00 uur tot 18.00 uur, op korte dagen van 14.00 tot 18.00 uur. We zijn gesloten op de officiële feestdagen volgens de Cao en op twee studiedagen. Daarnaast sluiten wij onze deuren voor twee weken tijdens de zomervakantie.

Er wordt gewerkt met twee verticale basisgroepen. De verticale groep bestaat uit kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar, waarbij zij afhankelijk van de groepsgrootte door één of twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers opgevangen worden.

De groep Kapiteintjes BSO bestaat uit maximaal 20 kinderen. De tweede groep Kraaltjes telt hoogstens 7 kinderen en wordt pas gevormd als het kindaantal van de groep Kapiteintjes zijn maximale omvang heeft bereikt. Op beide groepen wordt samen op een dag maximaal 27 kinderen opgevangen. De groepsruimte van de BSO is één grote ruimte, de basisgroepen komen alleen naar voren tijdens het starten van de dag en tijdens de eetmomenten. De Basisgroepen hebben elk een eigen 'groepstafel', dit is de tafel waar kinderen aan eten met altijd dezelfde kinderen en dezelfde pedagogisch medewerkers waardoor emotionele veiligheid en geborgen gewaarborgd blijft. Tijdens het vrijspelen en activiteiten is er altijd sprake van open deuren beleid, hierdoor wordt de keuze aan activiteiten, speelmateriaal en vriendjes vele malen groter voor de kinderen.

Activiteit buiten de basisgroep

Er zijn momenten dat er activiteiten buiten de basisgroep plaatsvinden. Tijdens deze momenten wordt er altijd voldaan aan het kind leidster ratio echter kan er wel tijdelijk van het maximaal aantal kinderen per groep wordt afgeweken. Tevens kunnen de pedagogisch medewerkers worden ondersteund door andere volwassenen, dit gebeurt met name bij activiteiten buiten het kindercentrum.

Belangrijke activiteiten buiten de basisgroep zijn;

- Buitenspelen, het Kindercentrum tracht minstens één a twee keer per dag naar buiten te gaan. Tevens kan er worden gekozen voor bijvoorbeeld een wandeling in de buurt.
- Een gezamenlijke activiteit op de andere basisgroep. Op sommige dagen worden er gezamenlijke activiteiten ondernomen. U kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld een verjaardagsfeest of een poppenkastvoorstelling. Daarnaast kunnen er gezamenlijke activiteiten buiten de basisgroep plaatsvinden zoals vieringen van feestdagen.
- Het maken van een uitstapje. Met name tijdens vakantieperiodes maken wij graag een uitstapje, naar bijvoorbeeld een kinderboerderij of museum.

Bepaalde (spel)activiteiten worden door groepen samen uitgevoerd waardoor er tijdelijk van het maximaal aantal kinderen per groep wordt afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij het buitenspelen, een verjaardagsfeest of tijdens een poppenkast voorstelling.

Samenvoegen en opendeurbeleid:

Samenvoegen:

Vaste momenten dat wij samenvoegen:

Een vaste dag in de week, het kan zijn dat door lage kindbezetting er op een vaste dag in de week wordt samengevoegd. Hierdoor wordt er één basisgroep gecreëerd, waarbij alle kinderen aan één groepstafel eten en de dag starten. Ouders worden hierover vooraf ingelicht.

Incidenteel samenvoegen:

Samenvoegen gedurende vakantieperiode, in de vakantieperiode kan de bezetting laag zijn er kan dan worden samengevoegd naar één basisgroep en dus één groepstafel. Het kindercentrum inventariseert voor de vakantieperiode wanneer kinderen aanwezig zijn, blijkt uit deze gegevens dat er weinig kinderen zijn dan kan er worden samengevoegd.

Uiteraard wordt met het samenvoegen in vakantieperiode rekening gehouden met de emotionele veiligheid van de kinderen, zo wordt bij het samenvoegen gestreefd naar het inzetten van één vertrouwde pedagogisch medewerker van de groep.

Ouders worden van te voren op de hoogte gesteld van het samenvoegen, tevens dienen zij schriftelijk akkoord te geven voor het samenvoegen.

Opendeurenbeleid:

De definitie van Open deurenbeleid is dat kinderen op verschillende tijden de basisgroep verlaten en dan gebruik maken van verschillende ruimtes, zowel binnen als buiten. Ons open deurenbeleid beschrijft op welke momenten de kinderen de basisgroep kunnen verlaten en van welke ruimtes de kinderen dan gebruik maken. Het open deuren beleid neemt op de BSO een grote plaats in tijdens de dag. Er is één grote BSO ruimte waar diverse speelhoeken zijn gecreëerd en over de dag heen diverse activiteiten worden aangeboden.

De kinderen mogen tijdens de opvanguren zelf bepalen waar zij in de ruimte spelen en aan welke activiteit zij willen deelnemen. Echter tijdens de eetmomenten en tijdens de start van de dag zullen de kinderen altijd in hun eigen basisgroep aan hun eigen groepstafel met de vertrouwde pedagogisch medewerkers worden opgevangen.

Wanneer de kinderen in het kader van ons open deurenbeleid tijdens activiteiten zelf kiezen waar zij spelen worden de basisgroepen tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

Door middel van de open deuren beleid hebben kinderen de mogelijkheid om zich bewust te worden van zichzelf; wat vind ik leuk om mee te spelen, met wie speel ik graag, bij welke pedagogisch medewerker voel ik mijzelf op mijn gemak, in welke speelhoek voel ik mijzelf op mijn gemak. Door middel van open deuren beleid worden kinderen zich bewust van de ander. Door middel van open deuren beleid worden kinderen zich bewust van de omgeving.

Het loslaten van de basisgroep tijdens speelmomenten creëert meer spelmogelijkheden, de kinderen kunnen zo vrij kiezen waar ze het liefst mee spelen of met welke activiteit zij mee willen doen.

Binnen het kindercentrum maken de kinderen gebruik van de verschillende kinderopvang ruimtes. Om duidelijkheid te creëren naar het kind wordt het open deurenbeleid slecht op vaste momenten op de dag mogelijk gemaakt, deze momenten zijn:

- Elke dag is er een open deuren tijdens speel momenten;

Het belangrijkste uitgangspunt is dat kinderen altijd eerst rustig samen komen in de vertrouwde basisgroep met vertrouwde kinderen aan de groepstafel. Vanuit deze rustige start mogen kinderen zelf kiezen waar zij gaan spelen. Tevens is een belangrijk uitgangspunt dat andere eet momenten altijd binnen de basisgroep is aan de groepstafel.

De BSO kinderen mogen met het open deuren beleid ook naar de kinderdagverblijf groepen, om bijvoorbeeld te helpen of samen te spelen met een broertje of zusje. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de BSO kinderen de rust in de groep niet mogen verstoren. Is dit wel het geval dan kan de pedagogisch medewerker van de groep het kind vragen terug te gaan naar de BSO.

Deze werkwijze samenvattend:

- Er is één grote BSO ruimte waarin 2 groepstafels staan
- De kinderen starten de dag altijd met hun vaste pedagogisch medewerker aan hun vaste groepstafel
- De kinderen mogen tijdens vrijspel momenten en activiteiten zelf keuzes maken waar zij willen spelen en aan welke activiteit / workshop zij willen deelnemen.

Kind leidster ratio

Het Pareltje zorgt uiteraard voor een evenwichtige samenstelling van de groep.

1. Het aantal pedagogisch medewerkers op de groep hangt af van het aantal kinderen en de leeftijd van deze kinderen. We hanteren de pedagogische medewerker / kind ratio vanuit de Wet Kinderopvang, conform de tabel hieronder:

Het minimale aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen wordt bepaald op basis van de ratio's in tabel 2 (conform artikel 6, derde lid, van de regeling).

2. De voorwaarden met betrekking tot de maximale grootte van de basisgroep zijn in tabel 2 verwerkt: een basisgroep bestaat uit maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar en maximaal 30 kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar (conform artikel 6, eerste lid en tweede lid van de regeling).

Tabel 2. Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de buitenschoolse opvang

Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
4 tot 7	1	10	2	20	----	----
7 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	12	2	24	3	30
4 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	11 ¹	2	22 ²	----	----

¹ Waarvan maximaal negen kinderen van 4 tot 7 jaar.

² Waarvan maximaal achttien kinderen van 4 tot 7 jaar.

Personeel

Wij werken met professionele, gediplomeerde leidsters op minimaal MBO niveau, die de kinderen zullen begeleiden in hun individuele ontwikkeling en in het samenleven in een groep. Hierbij houden wij de richtlijnen van het CAO-kinderopvang aan. Deskundigheid, motivatie en uitstraling zijn de basisfactoren van waaruit wij het team vaststellen. Uiteraard beschikken alle pedagogisch medewerkers over een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag en zijn gekoppeld aan onze locatie via het DUO Personenregister.

Er is ten alle tijden minimaal een medewerkster aanwezig met een EHBO-diploma. De kennis hierover wordt naar behoefte jaarlijks of om het jaar opgefrist d.m.v. een herhalingscursus.

Verticale groepen:

Het Pareltje heeft bewust gekozen voor opvang in verticale groepen. Door de verticale samenstelling van de groep kan een kind met kinderen van diverse leeftijden spelen. De kleinere kinderen leren veel van de oudere kinderen. Bijvoorbeeld: de kleinere kinderen nemen gedragsregels, zoals handen wassen en opruimen over van de grotere kinderen. Ook stimuleert een verticale groep de taalontwikkeling. De kleintjes horen het praten en zingen van de oudere kinderen en proberen mee te doen.

Broertjes en zusjes kunnen bij elkaar in de groep zitten, zodat het ervoor kan zorgen dat de kinderen zich veiliger voelen omdat het broertje of het zusje er ook is. Voor de pedagogische

medewerker betekent het dat zij gelijktijdig met verschillende ontwikkelingsfases te maken heeft. Dit zorgt voor een boeiende en uitdagende functie. Anderzijds leert het oudere kind ook van het jongere kind door zich bijvoorbeeld te leren beheersen in contact met jongere kinderen. De grote kinderen houden rekening met de kleintjes en de kleintjes leren van de groten en omgekeerd. Er is meer continuïteit; de kinderen blijven langer bij elkaar, leren met elkaar om te gaan en zien steeds dezelfde pedagogisch medewerkers. De band van de pedagogische medewerker met de kinderen en de ouders wordt intensiever, omdat men met elkaar te maken heeft van 4 tot 13 jaar.

3.2 Inschrijving

De inschrijving vindt plaats door het invullen en ondertekenen van het inschrijfformulier. Hiermee verklaart u dat u op de hoogte bent van alle inhoudelijke informatie over het Parelkje en dat u deze aanvaardt. Na ontvangst van het inschrijfformulier krijgt u zo spoedig mogelijk bericht over de verwachte plaatsingsdatum en/of plaatsing op de wachtlijst.

Plaatsingscriteria

Kinderen worden in principe geplaatst op volgorde van inschrijving. Als een inschrijving past in de plaats die we aanbieden, dan worden de ouders hiervoor benaderd. Bij een passende inschrijving zijn van belang: de dagdelen, flexibiliteit en de leeftijd van het kind. Indien ouders akkoord gaan met de plaatsing, dient men binnen 14 dagen een ondertekende plaatsingsovereenkomst te retourneren. Mocht het aanbod niet worden aangenomen, dan wordt de eerstvolgende ouder benaderd. De plaatsing kan ingaan op iedere willekeurige dag.

Voorrangsregeling

Er is een voorrangsregeling voor kinderen die al bij het Parelkje zijn geplaatst en voor kinderen uit een gezin waaruit al een kind bij ons is geplaatst.

3.3 Plaatsing en Intake

Wanneer ouders na de rondleiding de opvang vast willen leggen kan het kind aangemeld worden via de website of op locatie bij het Parelkje. Ouders ontvangen dan de plaatsingsovereenkomst met alle bijbehorende informatie. Wanneer de plaatsingsovereenkomst door beide partijen ondertekend is wordt de opvang vastgelegd.

Kinderen komen wekelijks dezelfde dagdelen. De kinderen kunnen zowel tijdens de schoolweken als tijdens school- en vakantieweken deelnemen. Het is ook mogelijk dat kinderen alleen tijdens de schoolvakanties gebruik maken van de buitenschoolse opvang.

De pedagogische medewerker van de buitenschoolse opvang heeft voor de startdatum een intakegesprek met de nieuwe ouders. Tijdens dit gesprek wordt er uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken en worden er afspraken met de ouders gemaakt over bijvoorbeeld eten, halen en brengen. De pedagogische medewerker maakt gebruik van een checklist zodat alle relevante onderwerpen zoals dagindeling, huisregels, klachtenprocedure, beleid ziekte en ongevallen, voedingsbeleid, wenprogramma en informatie over de oudercommissies en ouderparticipatie aan de orde komen. Er wordt samen met de ouders een inschrijfformulier ingevuld, waarin o.a. afspraken over eten, adresgegevens en bijzonderheden van het kind worden genoteerd. Dit formulier komt in een map op de groep waar het kind wordt opgevangen, zodat het voor de pedagogisch medewerkers altijd bij de hand is.

3.4 Wennen

In overleg met de ouders worden er afspraken gemaakt over het wennen van een kind bij de BSO. Mede afhankelijk van de leeftijd en het karakter en de wens van de ouder wordt hier in overleg met de ouder en de pedagogische medewerkster invulling aan gegeven. Er wordt wel een minimum van één dagdeel en een maximum van drie dagdelen gehanteerd. We proberen dit zoveel mogelijk vóór de plaatsingsdatum te laten plaatsvinden. De eerste dag is altijd samen met de ouder. De leidster staat klaar voor ontvangst en geeft de nodige basisinformatie voor de dagelijkse gang van zaken. Het kind krijgt de eerste weken extra aandacht van de groepsleiding. Met de regels van aan tafel zitten, wachten op de beurt en meedoen met het dagprogramma wordt soepel omgegaan. Alles is erop gericht ervoor te zorgen, dat het kind zich snel op zijn gemak voelt.

Kinderen die doorstromen van het dagopvang zijn wel bekend met de kinderen van de BSO en de medewerksters van de BSO, zij mogen als ze bijna vier jaar oud zijn hier ook een kijkje nemen.

3.5 Brengen en halen

Het vervoer van de school naar het kindercentrum wordt door Kindercentrum het Parelkje geregeld. Van scholen in de buurt van het Parelkje worden de kinderen te voet gehaald en voor verder weg gelegen scholen wordt er eigen vervoer ingezet of rijdt een taxi. Voor het taxivervoer worden geen extra kosten in rekening gebracht. Kinderen die oud genoeg zijn om zelfstandig uit school te kunnen komen, gaan op eigen gelegenheid naar de BSO.

Tijdens schoolvakanties, feest- en studiedagen zijn wij geopend vanaf 07:00 uur. Op de breng- en haalmomenten wordt belangrijke en leuke informatie over het kind door de pedagogisch medewerkers en de ouders uitgewisseld. Ouders kunnen tijdens brengmomenten praktische informatie over het kind of leuke anekdotes aan de pedagogisch medewerkers vertellen. Op het moment dat ouders hun kind komen halen, geven de pedagogisch medewerkers belangrijke

informatie over het kind, zoals de activiteiten die het kind ondernomen heeft tijdens de opvangdag. Er wordt gebruik gemaakt van een **'whiteboard'** waarin pedagogisch medewerkers leuke zaken rondom het kind kunnen opschrijven. Omdat de contactmomenten kort zijn, is het altijd mogelijk om een gesprekje met de pedagogisch medewerkers aan te vragen.

3.6 Afname extra dagdelen en ruilen

De dagen dat wij uw kind opvangen staan vermeld in uw contract. Er kunnen echter redenen zijn waardoor u uw kind een dag extra of een andere dag wilt brengen. In overleg met het Pareltje is dit mogelijk. Wij willen te allen tijde voldoen aan de wettelijk gestelde eisen en daarom niet meer dan het maximaal aantal kinderen per dag opvangen. Indien er géén plaatsingsmogelijkheden zijn, dan komt het kind op de wachtlijst. Het kan dus voorkomen dat de vestiging u moet teleurstellen voor een ruildag of extra dag. U kunt als ouder een keer per maand een opvangdag ruilen. Voor een ruildag brengen wij geen extra kosten in rekening. Wij willen u vriendelijk verzoeken om de ruil minstens een week van tevoren door te geven middels een aanvraag via Bitcare, u krijgt een bericht van goed- of afkeuring ook via de ouderportaal toegestuurd. De ruildag of extra dag kan alleen op de eigen stamgroep worden afgenomen.

Als u besluit om uw opvangdagen definitief te veranderen dat moet u dit minimaal een maand van tevoren schriftelijk melden. Op deze manier kunnen wij de mogelijkheden met u bespreken en eventueel uw contract aanpassen. De geldende prijs voor extra opvang kunt u opvragen bij het Pareltje of u kunt de website raadplegen.

3.7 Contract beëindiging

De overeenkomst voor de opvang duurt tot uw kind 13 jaar is geworden, anders de einddatum zoals vermeld in de overeenkomst.

Als u besluit om uw contract eerder te beëindigen of het aantal opvangdagen te verminderen, dan dient u een schriftelijke opzegging te sturen naar het Pareltje. Hierbij geldt een opzegtermijn van één maand. Tot een maand voor de eerste dag van plaatsing kan het contract zonder kosten worden geannuleerd. Is deze termijn van een maand verstreken, dan bedragen de kosten voor de annulering maximaal eenmaal het overeengekomen maandbedrag voor de kosten van kinderopvang; berekening vindt plaats op basis van overschreden termijn.

4. Dagindeling

4.1 Dagindeling

Op de buitenschoolse opvang vinden we het belangrijk dat kinderen regelmaat in de dagindeling ervaren. Regelmaat geeft veiligheid voor kinderen. Daarom hanteert de groep een vaste ochtend/dagindeling, afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Omdat de dagindeling groepsafhankelijk is, zal de groepsleiding de ouders hier graag over informeren.

Programma 4-13 jaar

De dag heeft een vast ritme om de kinderen te laten weten waar zij aan toe zijn en wat de dag gaat brengen. In het onderstaande overzicht ziet u een voorbeeld van het dagritme en dagprogramma van een dag op de buitenschoolse opvang.

Dagritme	Programma
<u>Schoolweken</u>	
14.15 – 15.15	De jonge kinderen worden van school opgehaald. De oudere kinderen komen op eigen gelegenheid naar de opvang toe
15.15 – 15.45	Er wordt gezamenlijk gegeten. Er worden liedjes en/of versjes gezongen voor, tijdens en na het eten. De kinderen worden gestimuleerd hieraan deel te nemen. Met de liedjes wordt de volgorde van de activiteiten helder voor de kinderen, het biedt houvast en structuur.
15.45 – 17.00	De pedagogische medewerkster kan een workshop aanbieden op het gebied van: creativiteit en expressie, bijvoorbeeld tekenen of knutselen, dans en drama of spelletjes doen. In de vakantietijd worden er regelmatig uitstapjes georganiseerd, zoals een bezoek aan het park, of aan de dierentuin
17.00 – 17.30	Er is nog gelegenheid om wat te drinken en te eten.
17.30 – 18.30	Vrij spelen totdat de kinderen worden opgehaald. Contactmoment met de ouders.

Woensdag en vrijdagmiddag

Op woensdag en vrijdagmiddag worden kinderen vanaf 12.00 uit school gehaald. Om 12.30 wordt er een broodmaaltijd gegeten. Daarna organiseren we activiteiten of wordt er een uitstapje gemaakt.

Schoolvakanties

7.00 - 9.00 uur	De pedagogisch medewerkers ontvangen de kinderen en de ouders. De ouders kunnen koffie of thee drinken.
9.30 - 16.30 uur	In de schoolvakanties organiseren we allerlei speciale activiteiten met uitstapjes. Vaak werken we in de vakantie met een thema. Voorbeelden van uitstapjes zijn: naar de speeltuin, de dierentuin, de film, het museum, de bakkerij, de brandweer of de politie. Als we ergens heen gaan, gaan we met de bus, te voet of met eigen vervoer. Bij uitstapjes worden vaak extra pedagogisch medewerkers ingezet. Wij willen de kinderen door veel leuke dingen te doen ook echt een vakantiegevoel geven. In de vakanties eten de kinderen tussen de middag op de BSO. De BSO verzorgt het middageten en besteedt er vaak extra aandacht aan.
16.30 - 18.30 uur	De kinderen worden opgehaald en de pedagogisch medewerkers vertellen hoe de dag is verlopen.

Onze dagindeling kent op vaste tijden een aantal vaste onderdelen. Op vaste tijden wordt er gegeten en gedronken. De concrete invulling van een dag is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en specifieke behoeften. Om de continuïteit voor het kind te kunnen waarborgen, wordt vaak het ritme van thuis overgenomen.

De overige bezigheden worden aangepast aan de behoeften van de kinderen. De kinderen kunnen binnen en buiten spelen. Het Parelkje vindt het belangrijk dat kinderen buiten kunnen spelen in de frisse buitenlucht. Daarnaast is het natuurlijk ook fijn om van omgeving te kunnen

wisselen om de dag gevarieerd door te brengen. Als het echter echt slecht weer is en het bijvoorbeeld de hele dag regent, gaan we niet naar buiten.

We kunnen dan gebruik maken binnenruimte. Daarbij kunnen de kinderen kiezen uit gevarieerd speelgoed en uiteenlopende bezigheden. In grote lijnen hanteren wij een dagindeling zoals die in bovenstaand overzicht is weergegeven. Dit is echter een globale dagindeling; iedere dag wordt opnieuw bekeken wat er zal worden gedaan met de kinderen. Een en ander is daarbij afhankelijk van bijvoorbeeld de groepssamenstelling en de stemming van de kinderen en of we naar buiten kunnen.

4.2 Spelen en activiteiten

De tijd die de kinderen doorbrengen in de BSO wordt gezien als vrije tijd, in tegenstelling tot de schooltijd waarbinnen de activiteiten een verplicht karakter hebben.

Binnen Kindercentrum Het Parelkje vinden we het buiten spelen en bewegen van kinderen erg belangrijk. De pedagogische medewerker vult het activiteitsaanbod aan.

Elke dag naar buiten is voor Het Parelkje een vast onderdeel van het dagprogramma. En daarnaast zorgen we voor een veilige en uitdagende omgeving voor alle kinderen. Als volwassenen hebben we een grote verantwoordelijkheid; onze kinderen de ruimte geven om te leren (en dus soms ook om te vallen en weer op te staan).

Vrij spelen

Bij alle activiteiten en spelkeuze van de kinderen op de BSO staat vast dat het gaat om vrije tijd van het kind. De kinderen mogen zich in hun vrije tijd ontspannen en vermaken aan de hand van diverse spelmogelijkheden. Er zijn zowel binnen als buitenactiviteiten. Een dagelijks terugkerende vaste activiteit is buitenspelen.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor uitdagend spelmateriaal, een gezellige en ontspannen sfeer en mogelijkheden voor de kinderen om te bewegen, te ontdekken en samen te spelen. In de schoolvakantie wordt er zo mogelijk samen met de kinderen een thema bedacht of wordt aan de hand van een thema gezocht naar leuke en bij het kind passende mogelijkheden om zich te vermaken. De pedagogisch medewerker zorgt, iedere dag, voor een passend activiteitsaanbod voor alle kinderen. De geboden activiteiten zijn gericht op het stimuleren van de vaardigheden van de kinderen. Zo mogen kinderen zelf beslissen of ze deelnemen aan activiteiten, worden ze gestimuleerd om onderwerpen aan te dragen, krijgen ze de gelegenheid om zelf activiteiten te gaan doen en wordt er bij creatieve activiteiten geen kant-en-klaar doel neergelegd.

Een kind van 4 jaar speelt anders dan een kind van 7 of 8 jaar. Daarnaast heeft ieder kind zijn eigen voorkeuren. Bij het Parelkje stemmen we de spelactiviteiten af op de ontwikkeling van het

kind. Bij de buitenschoolse opvang denken de kinderen ook zelf mee over leuke activiteiten, zoals toneel, dans, techniek of sport.

De kinderen kiezen zelf aan welke activiteit ze mee doen, waar en met wie ze willen spelen. Daarnaast kunnen ze tussendoor veranderen van activiteit, dit biedt nieuwe spelmogelijkheden. Kinderen hebben de behoefte om de wereld om hen heen te verkennen. Wij zien de kindercentra als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Het werkt positief voor de sociale ontwikkeling, de kinderen wennen aan meerdere pedagogisch medewerker en gaan spelenderwijs relaties aan met andere kinderen.

4.3 Uitstapjes

Af en toe gaan de kinderen met de pedagogisch medewerkers een uitstapje maken. Bijvoorbeeld kleine uitstapjes naar de bakker of boodschap doen bij de supermarkt. Met regelmaat worden er bezoeken gebracht naar de Dierentuin of de bioscoop. Op het inschrijfformulier maken ouders kenbaar of het kind mee mag met een uitstapje. BSO het Pareltje zorgt voor voldoende pm'ers tijdens deze uitstapjes. Afhankelijk van de veiligheid en overzichtelijkheid van een uitje, kan de leidinggevende een aangepaste leidster-kind ratio vaststellen. Er wordt dan rekening gehouden met het soort uitje, de leeftijd van de kinderen, de samenstelling van de groep, de ervaring van de pedagogisch medewerker.

5. Eten & drinken

5.1 Eten en drinken

Op de buitenschoolse opvang wordt er met elkaar als groep gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken goed voor de ontwikkeling van het kind is, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en een moment van rust.

Het Pareltje verzorgt op de BSO de broodmaaltijden, warm eten, het drinken, fruit en de tussendoortjes. Eten op de locatie hebben de kinderen goede voeding nodig om te groeien en zich te ontwikkelen. Er zijn verschillende tafelmomenten waarbij de kinderen verschillende soorten voeding en drinken aangeboden krijgen.

De kinderen eten samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel. De kinderen kiezen zelf wat zij op hun boterham willen (de leidster geeft minimaal twee opties om uit te kiezen). Op de locatie krijgen kinderen soms iets extra's en dit kunnen verschillende producten zijn. Enkele voorbeelden: pannenkoeken, vissticks, pizza's of een (gebakken) ei.

Het Pareltje vindt gezonde voeding een belangrijk onderdeel van kwalitatief goede opvang. Ook biedt Het Pareltje de kinderen ouder dan een jaar tussen de middag een warme maaltijd aan. Het lichaam heeft de tijd om het warme eten te verteren en na een dag spelen is de energie om 's avonds een warme maaltijd te eten vaak minder.

Lunch

Voorbeeld Menu lijst voor BSO (4 – 13jr) :

15:15 – 15.45   Brood met smeerkaas, pindakaas of chocoladepasta

17:00- 17:30   Soepstengel, cracker of ander luchtig tussendoortje

Eenmaal per week (variërende dag in de week) bieden wij kinderen een warme maaltijd aan in plaats van brood of als toevoeging aan de broodmaaltijd. Deze warme maaltijd kan van alles zijn, hieronder enkele voorbeelden:

- Rijst met kip filet + rauwkost/toetje
- Aardappel (ovenshotel) met vis filet + rauwkost
- Macaroni groente met gehakt balletjes+ rauwkost
- Pizza bakken samen met de kinderen
- Panne koeken bakken samen met de kinderen.

Kinderen worden nooit gedwongen hun bord leeg te eten. Ze krijgen kleine porties op hun bord en zij worden gestimuleerd voldoende te eten. Bij een afwijkend eetpatroon of andere bijzonderheden zullen de ouders door de pedagogisch medewerkers worden ingelicht. De kinderen krijgen melk, roosvicee of diksap of vruchtensap te drinken. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij willen.

5.2 Dieet, allergie, andere culturen

Ouders zijn verantwoordelijk om de pedagogisch medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van het kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging worden tijdens het intakegesprek op het gegevensformulier en/of afsprakenformulier chronische ziekte en allergieën genoteerd.

De pedagogisch medewerkers proberen een alternatief voedingsmiddel te geven (zoals een rijstwafel) als dit eenvoudig kan worden aangeschaft. Indien dit niet mogelijk is, of in geval van traktaties bij festiviteiten, zorgen de ouders voor een alternatief.

Op de groep of keuken wordt duidelijk een zichtbare mededeling opgehangen over wat een kind niet mag eten of drinken plus de eventuele vervangingsmogelijkheden. (bijv. Mag niet: worstjes met als ingrediënt varkensvlees. Mag wel: knakworstjes met rundvlees).

Als er een kans is op een heftige allergische reactie van het kind op een voedingsmiddel, dan geven de ouders op het formulier chronisch ziekte en allergie aan, welke stappen in een dergelijke situatie ondernomen moeten worden.

5.3 Feesten en trakteren

Bij een verjaardag mag een kind een traktatie uitdelen. De pedagogisch medewerkers vieren samen met het jarige kind zijn/haar verjaardag. In overleg met de ouders en pedagogisch medewerkers kijken we welke dag de verjaardag gevierd wordt.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een feestmuts of een feeststoel. De kinderen mogen trakteren op de groep. Niet alle traktaties zijn echter geschikt om uit te delen. Ouders kunnen altijd overleggen met de pedagogisch medewerkers over een geschikte traktatie.

Ouders mogen ook een fototoestel/videocamera meegeven zodat PM een foto of video kunnen maken van hun jarige. Natuurlijk zingen de pedagogisch medewerkers en de kinderen voor de jarige.

5.4 Voedingsmiddelen inkoop, bereiden en bewaren

De voedingsmiddelen worden wekelijks ingekocht bij vaste leveranciers. Er wordt vers brood en fruit gehaald.

Bereiden van (warm) eten

- Het eten wordt gemaakt door de groepshulp of door de leidinggevende, Serpil Ozturk

Regels met betrekking tot het opwarmen van eten:

- Op het fornuis: eten wordt opgewarmd tot kerntemperatuur van 75 graden, dit wordt gecheckt aan de hand van een thermometer.
- In de magnetron: opwarmen op minimaal 650 watt gedurende 3 minuten. Na 90 seconden eten goed doorroeren. Nogmaals 90 seconde opwarmen in magnetron op 650 watt.
- Eten moet binnen 10 minuten geserveerd worden, maar het liefst gelijk. Voordat het eten opgediend wordt, roeren we het eten nogmaals.

Uitgeven en uitserveren van eten

- Zorg dat kinderen voor het eten hun handen hebben gewassen.
- Gebruik voor iedere was-ronde een schoon washandje.
- Serveer met schoon servies, bestek en op een schone tafel.
- Serveer warme gerechten echt (door en door) warm.
- Haal koude gerechten pas kort voor het serveren uit de koelkast.
- Producten, die langer van een half uur buiten de koelkast zijn geweest, worden binnen 2 uur opgegeten of weggegooid.
- Zuivelproducten zoals melk worden in de verpakkingen niet langer op tafel gezet dan een half uur.
- Bewaar geopende potten/broodbeleg in de koelkast als dit staat aangegeven op het etiket en noteer datum van opening.
- Restjes met eten worden weggegooid.

Afkoelen en bewaren van eten

- Als eerst handen wassen voordat we beginnen met het voorbereiden van eten.
- Binnen 30 minuten na de bereiding wordt het eten afgekoeld. De pan wordt in de wasbak geplaatst, die volgelopen is met koud water. Het water wordt regelmatig ververs. Als het eten een temperatuur van 10-15 graden heeft bereikt, wordt het bewaard in de koelkast.
- Wanneer het eten voldoende is afgekoeld, wordt het verdeeld over twee pannen (kdv en bso).
- Het eten wordt 30 minuten voor etenstijd uit de koelkast gehaald.

6. Ziektebeleid

6.1 Ziekte

In de huisregels voor de ouders wordt er gevraagd zieke kinderen of kinderen die een besmettingsgevaar voor anderen kunnen opleveren niet naar de BSO te brengen.

Enerzijds omdat het personeel niet adequaat is opgeleid om zieke kinderen te verzorgen en omdat er onvoldoende tijd beschikbaar is voor het verzorgen van een ziek kind en om het welbevinden van het kind zelf, anderzijds omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind de andere kinderen en de leiding kan besmetten.

In geval van ziekte worden de ouders verzocht de BSO hier altijd over te informeren. Indien nodig, zullen wij bij besmettelijke ziektes contact opnemen met de GGD. Zo nodig zullen alle ouders hierover door ons geïnformeerd worden. Op de BSO zal informatie, welke van belang is voor de ouders, op worden gehangen zodat ouders hier alert op kunnen zijn bij hun eigen kind.

Zaken zoals toedienen van medicatie en wat de groepsleiding doet als een kind ziek wordt op de groep, staan in het protocol beschreven, die voor ouders ter inzage op de BSO ligt. In noodgevallen doet het Parelkje ook een beroep op de huisartsenpraktijk

6.2 Medicatie

Het toedienen van medicijnen is een voorbehouden medische handeling, d.w.z. dat dit alleen mag gebeuren onder toezicht van een arts. Dit staat in de wet BIG (beroepen in de individuele gezondheidszorg). Deze wet is niet alleen van kracht in de gezondheidszorg, maar op elke werkplek waar medische handelingen verricht moeten en kunnen worden. Dus ook op kinderdagverblijven. Het Parelkje heeft daarom het volgende protocol "medicijnverstrekking" ontwikkeld waarin duidelijk het beleid staat beschreven. Voor alle toegestane toedieningen van medicijnen, dient de ouder/verzorger een formulier in te vullen en te ondertekenen. Dit tekenen gebeurt per opvang dag en voorafgaand aan de handeling en dient voor elk medicijn, ook voor een hoestdrankje of homeopathisch middel. Zonder toestemming van de ouders/verzorgers mogen de pedagogisch medewerk(st)ers geen medicijn in wat voor vorm dan ook aan een kind verstrekken. De pedagogisch medewerk(st)er die het medicijn toedient vult het medicatie formulier in en parafeert het voor elke keer dat het medicijn aan het kind wordt gegeven. Zo heeft zowel de ouder/verzorger als de leiding controle over de gegeven hoeveelheid en frequentie van het toedienen.

Pedagogisch medewerk(st)ers mogen niet enige vloeistof injecteren en geen zuurstof toedienen. Ook het geven van zetabletten die koorts onderdrukken mag niet. Pedagogisch

medewerk(st)ers mogen wel drankjes geven, vernevelaars, zalven smeren en druppelen. Dit mag alleen wanneer ouders/verzorgers een medicijnverklaring hebben ingevuld en ondertekend.

7. Ouders/verzorgers

Contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

7.1 Individuele contacten

Als bekend is dat er een nieuw kind komt op de buitenschoolse opvang, neemt de leiding contact op met de ouders voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de gang van zaken op de BSO (rondleiding, uitleg over huisregels en kennismaking met de pedagogisch medewerkers). Het gegevensformulier m.b.t. bijzondere afspraken wordt samen ingevuld of meegegeven aan de ouders en komt retour de eerste dag van de opvang.

Tijdens het brengen en halen hebben pedagogisch medewerkers individueel contact met de ouders. Pedagogische medewerkers vertellen ouders iets speciaals over wat het kind meegemaakt en geleerd heeft of een leuke anekdote. Praktische informatie, zoals wanneer een kind heeft gedronken, wordt ook vermeld.

Andersom is het voor pedagogisch medewerkers belangrijk om van ouders te horen of er specifieke zaken spelen in de thuissituatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld de komst van een baby of een verhuizing. Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers nog beter inspelen op de behoeften van ieder kind. Indien ouders een apart gesprek willen met een pedagogisch medewerker dan kan daar altijd een afspraak voor worden gemaakt.

7.2 Schriftelijke informatie

Op de website wordt nagenoeg alle relevante informatie m.b.t. het kindercentrum het pareltje gepubliceerd. Middels een nieuwsbrief brengen wij periodiek bepaalde onderwerpen onder de aandacht. Onderwerpen kunnen zijn: beleidsveranderingen, organisatieveranderingen, informatie over pedagogische zaken, de ouderraad, festiviteiten, personele zaken, afspraken, leuke anekdotes, activiteiten, etc.

7.3 Ouderraad en oudercommissies

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Het reglement oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij het kindercentrum uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van het kindercentrum waar de oudercommissie aan verbonden is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. Er is één oudercommissie binnen het Kindercentrum, die zowel de belangen van de ouders van het kinderdagverblijf alsmede de belangen van de ouders van de buiten schoolse opvang behartigen.

De oudercommissie overlegt met de leidinggevende van de locatie. De oudercommissie is bevoegd gevraagde en ongevraagde adviezen uit te brengen over de onderwerpen waarop de oudercommissie adviesrecht heeft. De oudercommissie bevordert tevens goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij het kindercentrum en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenprocedure. U bent van harte welkom om deel te nemen aan de oudercommissie, voor meer informatie kunt u contact opnemen met de leidinggevende

Op de locatie hangt tevens een overzicht met de namen en de adressen van de oudercommissieleden. Dit overzicht wordt tijdens de intake ook meegegeven aan nieuwe klanten.

7.4 Ouderbijeenkomsten

Jaarlijks worden er verschillende activiteiten en ouderbijeenkomsten georganiseerd. Dit kan variëren van een ouderavond met onderwerpen die door de ouders zijn aangegeven tot een open dag. Hierover worden de ouders op de locatie en door middel van de ouderinformatie op de hoogte gebracht

8. Klachtenprocedure en Externe klachtencommissie

“Bent u tevreden vertel het een ander, heeft u een klacht of een suggestie tot verbetering van onze dienstverlening vertel het ons” is het uitgangspunt van het Pareltje.

Interne klachtenregeling

Het kan gebeuren dat er eens iets mis gaat in de communicatie tussen pedagogisch medewerker en ouders of een ouder is niet helemaal tevreden over de opvang van het kind om wat voor reden dan ook.

Een klacht ontstaat meestal wanneer communicatie moeizaam verloopt of zelfs helemaal stopt of iemand te laat, niet of onjuist geïnformeerd is. Het behoort tot de taak van de organisatie om in een dergelijke situatie de communicatie weer op gang te brengen. Uitgangspunten zijn hierbij dat de klacht serieus genomen wordt, dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt, het liefst door degene die in eerste instantie bij de klacht betrokken is.

Indien u niet tevreden bent over de werkwijze van het kindercentrum of over de gedragingen van één van de medewerkers dan kunt u contact opnemen met de direct betrokken pedagogisch medewerker. U richt zich met uw klacht eerst tot de betrokken medewerker. De betreffende medewerker probeert de klacht in overleg met u op te lossen.

Wordt de klacht niet naar uw tevredenheid opgelost dan richt u zich tot leidinggevende van het kindercentrum.

Gaat de klacht over de organisatie of over de dienst van het kindercentrum dan kunt u zich richten tot de leidinggevende.

Komt u er niet uit met de pedagogisch medewerker of de leidinggevende, dan kunt u een schriftelijke klacht indienen bij het kindercentrum volgens de interne klachtenprocedure van de organisatie. Het kindercentrum moet dan binnen zes weken reageren op uw klacht.

Als uw klacht niet naar tevredenheid is opgelost of als u zich met uw klacht niet rechtstreeks tot de medewerker of het hoofd wilt wenden, dan kunt u uw klacht schriftelijk indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang, middels de zogenaamde externe klachtenprocedure.

Bij het Klachtenloket Kinderopvang dat is verbonden aan de Geschillencommissie Kinderopvang wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation.

Ouders kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als:

- ✓ De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- ✓ De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- ✓ De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit

kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben.
De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

Externe klachtenprocedure

Als de afhandeling van de klacht door de leidinggevende u niet tevreden stelt, dan kunt u uw klacht schriftelijk indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang, waar het kindercentrum bij aangesloten is.

Indien de situatie naar uw mening daartoe aanleiding geeft, kunt u ook direct uw klacht indienen bij deze Geschillencommissie. Het verdient echter de voorkeur de klacht eerst intern kenbaar te maken en de organisatie de gelegenheid te geven deze op te lossen.

Als u een klacht wil indienen via de externe klachtenprocedure kunt u zich wenden tot:

De Geschillencommissie
t.a.v. Klachtenloket Kinderopvang
Postbus 90600
2509 LP DEN HAAG
Tel: 070 – 3105310
Website: www.klachtenloket-kinderopvang.nl

9. Ruimte Indeling

9.1 Binnenruimten

De groepsruimten en gemeenschappelijke ruimten zijn zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. De indeling van de groepsruimte biedt kinderen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn allerlei hoeken gecreëerd zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen, maar ook kunnen kiezen in welk hoekje zij willen spelen. Zij kunnen kiezen om rustig te spelen in bijvoorbeeld de poppenhoek en bouwhoek of voor een hoek waar zij een bewegelijk spel kunnen spelen. Het zijn flexibele en uitdagende indelingen van de ruimte, waarbij de zelfstandigheid van het kind gestimuleerd wordt.

Daarnaast beschikt kindercentrum Het Pareltje over een kleine sport en bewegingsruimte. In deze ruimte kunnen er bewegingsactiviteiten worden aangeboden, maar bijvoorbeeld ook een dansles. De ruimte bevindt zich op begane grond naast de buitenruimte. Indien het erg slecht weer is kunnen de medewerkers er ook voor kiezen een bewegingsactiviteit aan te bieden in de sportruimte. Daarnaast kan de sportruimte in combinatie met de buitenspeelruimte gebruik worden. De pedagogisch medewerkers zullen dan de schuifdeuren tussen de buitenruimte en de sportruimte openen waardoor kinderen nog meer keuzevrijheid hebben in hun spel.

9.2 Buitenruimten

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vaak buiten spelen. We streven ernaar om minimaal 1 à 2 keer per dag met de kinderen naar buiten te gaan waar zij keuze hebben uit verschillende materialen en speelmogelijkheden. Voor de BSO kinderen hebben wij geen eigen speelplein, maar zij spelen in de speeltuin van de gemeente dat direct tegenover het kindercentrum het Pareltje staat.

Wij willen vooral de kinderen meer laten bewegen, door sport en spel activiteiten te aanbieden. De buitenruimte is zodanig dat kinderen uitgedaagd worden om de wereld om hen heen te ontdekken en buiten iets te beleven hebben. Kinderen ontdekken door te doen en te ervaren. Zij komen in contact met de natuur zoals bladeren etc.

10. Veiligheid en gezondheid

Onder de Wet Kinderopvang wordt de veiligheid van kinderen bewaakt door uitvoering van de Risico-inventarisatie en -evaluatie Veiligheid en Gezondheid (RIV en RIG). Deze RIV en RIG vinden jaarlijks plaats, uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de manager. Aan de hand hiervan wordt geschat in hoeverre kinderen worden blootgesteld aan bepaalde risicofactoren op het gebied van veiligheid en gezondheid. In een actieplan worden vervolgens maatregelen geformuleerd, waarbij de verbeterpunten met de hoogste prioriteit het eerst dienen te worden aangepakt. Kindercentrum het Paretje is zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leefklimaat. De GGD voert jaarlijks een inspectie uit, waarbij aan de hand van de RIV&RIG nagegaan wordt of een kinderopvang organisatie voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt.

Het Paretje werkt op allerlei fronten met protocollen waarin wordt beschreven aan welke regels de medewerkers, ouders en kinderen zich moeten houden. Deze uitgewerkte protocollen zijn terug te vinden in de groepsruimte en zijn tevens ook beschikbaar op de website, bijv. gezondheids-, veiligheidsprotocol, protocol voor uitstapjes, vierogenprincipe, ziektebeleid etc.

10.1 Brandactieplan en ontruimingsplan

Op de locatie is er een brandactieplan en ontruimingsplan. Deze hangen zichtbaar op de groepen. Het plan is bekend bij degenen die op de locatie werkzaam zijn. Er vindt minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening plaats. Op basis daarvan vindt een evaluatie en – indien nodig- bijstelling van het brandactieplan plaats.

10.2 Bedrijfshulpverlening

Per locatie c.q. per dagdeel is er minimaal 1 pedagogisch medewerker aanwezig die in het bezit is van een Bedrijfshulpverleningsdiploma (BHV). BHV's hebben de leiding tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er gediplomeerde hulp aanwezig is. De BHV's volgen naar behoefte jaarlijks of om het jaar een herhalingscursus zodat zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen die er op dit gebied zijn.

10.3 EHBO

Wij streven ernaar dat iedere pedagogisch medewerker (zie beleid veiligheid en gezondheid) binnen het Pareltje beschikt over een diploma kinder-EHBO. Er is dagelijks minimaal een gediplomeerde medewerker aanwezig op ieder groep. Zij weten bij ongelukken of onwel worden van kinderen hoe zij moeten handelen, eventueel totdat er professionele hulp aanwezig is. Middels een jaarlijkse herhalingscursus worden kennis en vaardigheden steeds opgefrist.

10.4 Veiligheid en buiten spelen

De regels die worden gehanteerd tijdens het buitenspelen zijn:

- Eerstejaarse stagiaires mogen niet zonder toezicht van een gediplomeerd pedagogisch medewerker met de kinderen naar buiten.
- Het buitenmateriaal wordt regelmatig opgeruimd.
- Het plein wordt regelmatig geveegd en dagelijks opgeruimd.
- Kinderen mogen alleen met materiaal spelen dat voor hun leeftijd en vaardigheden geschikt is.
- Het buitenspeelgoed wordt regelmatig door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd.
- Er worden veilige hekken gebruikt en er wordt goed gelet op het sluiten van de hekken.
- Kinderen worden, indien nodig, regelmatig ingesmeerd met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.(20 of hoger)
- Aan de ouders wordt gevraagd petjes of hoedjes mee te geven en bij warm weer thuis in te smeren. Kinderen spelen niet langer dan veilig is in de zon (afhankelijk van leeftijd, bescherming en huidtype).
- Kinderen mogen niet op blote voeten lopen tenzij er met water wordt gespeeld. De kinderen worden regelmatig geteld.
- Buiten het terrein geldt dat er een passende pedagogisch medewerker/kindratio moet zijn volgens de regels voor het wandelen.
- De leiding mag geen kinderen met de eigen auto vervoeren, tenzij ouders hier uitdrukkelijk toestemming voor hebben gegeven of bij calamiteiten(voorbeeld: kind moet naar EHBO).

- Als ouders toestemming gegeven dient tevens door hen gezorgd te zijn voor aan de veiligheidsnormen voldoende autostoeltje.
- Bij calamiteiten waarbij gebruik wordt moet worden gemaakt van auto van pedagogisch medewerkers gaat er altijd een collega mee die kind achterin de auto op schoot neemt.

10.5 Veiligheid en Wandelen

Regels die gelden voor het gaan wandelen zijn:

- De pedagogische medewerker loopt naast of achter de kinderen.
- Kinderen mogen alleen dan naar buiten als de ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven.
- Kinderen aaien alleen dieren waarbij dat vertrouwd is, bijvoorbeeld een geitje op de kinderboerderij, maar geen willekeurige hond of kat op straat.
- Als er invalkrachten of stagiaires meegaan, loopt de vaste pedagogisch medewerker op een plaats vanwaar uit ze goed overzicht kan houden.
- Onder geen enkele voorwaarde mag een stagiaire alleen een uitstapje uitvoeren.

11. Pedagogische medewerkers

Wij hechten een groot belang aan vaste medewerkers op de groep, zowel voor de kinderen, de ouders als voor onszelf. Dagelijks staan er één of twee pedagogisch medewerkers op de groep, afhankelijk van de groepsgrootte. Indien er tijdens de pauzes (tijdelijk) wordt afgeweken van de beroepskracht-kind ratio, is ten alle tijden een andere medewerkster aanwezig op de locatie. In hetzelfde pand is ook onze dagopvang gesitueerd waardoor het niet voorkomt dat een beroepskracht zich alléén bevindt in het pand. In geval van ziekte en vakantie zullen wij er zoveel mogelijk aan doen om voor goede vervanging te zorgen. Er zal dan een beroep worden gedaan op de vaste pedagogisch medewerkers of onze vaste invalkracht.

11.1 Criteria

De pedagogisch medewerkers die de kinderen verzorgt en opvoedt, is in het bezit van een geldig diploma. Als norm hiervoor worden de scholingseisen die gesteld worden in de CAO-BKN, gehanteerd. Uit belang van de hechtingsrelatie die het kind met de groepsleiding opbouwt, wordt onze groepsleiding verder gescreend op kundigheid en geselecteerd op karaktereigenschappen zoals: toewijding en liefde voor kinderen, communicatieve vaardigheden, sensitiviteit, responsiviteit, geduld en aandacht. Om de professionaliteit van de groepsleiding bij te houden en op peil te houden worden jaarlijks deskundigheidsbevorderingen georganiseerd. Elke medewerker is in het bezit van een Verklaring van Goed Gedrag en wordt continu gescreend op strafbare feiten.

11.2 Personenregister Kinderopvang DUO

Vanaf 1 maart 2018 moet iedereen die werkt of structureel aanwezig is op een plek waar kinderen worden opgevangen, zich verplicht inschrijven in het Personenregister Kinderopvang (PRK). Dit kan alleen met een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag. Hiermee wordt gezorgd voor een continue screening van alle personen die een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) nodig hebben.

Een VOG is een verklaring die aangeeft dat het gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor de huidige baan. Dagelijks wordt gekeken of deze mensen strafrechtelijke feiten op hun naam hebben staan nadat de VOG is afgegeven. Als uit de continue screening blijkt dat een persoon een nieuw strafrechtelijk feit op zijn of haar naam heeft staan, is er sprake van een signaal en mag die persoon niet meer werken totdat hij of zij een nieuwe VOG heeft.

Onder structurele aanwezigheid wordt verstaan: minimaal halfuur aanwezig per drie maanden. De bestuurders/houders, oproepkrachten, stagiaires, vrijwilligers, kantoorpersoneel en zelfstandigen vallen onder deze noemer.

Het Paretje zorgt ervoor dat iedere structurele aanwezige ingeschreven staat in het PRK en respectievelijk gekoppeld wordt aan onze locatie.

11.3 Stagiaires

Wij vinden het belangrijk dat er stagiaires opgeleid worden binnen de BSO. Door met stagiaires te werken, investeren wij in toekomstige beroepskrachten die zich de waarden en normen van ons BSO eigen maken.

SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) heeft het Paretje gecertificeerd voor het begeleiden van stagiaires. Stagiaires die stage lopen bij het Paretje verrichten alle handelingen onder begeleiding van de werkbegeleider op de groep en vallen onder de eindverantwoording van de gediplomeerde praktijkopleider. De volgende aspecten zijn daarbij van belang:

- De leidster blijft verantwoordelijk voor de opvang.
- De leidster bepaalt de werkzaamheden van de stagiair en de zelfstandigheid waarmee zij haar werk kan doen.
- Stagiaires kunnen helpen bij werkzaamheden zoals het eten met de kinderen, verschoneren en kunnen assisteren bij pedagogische handelingen.
- Gevorderde stagiaires kunnen strikt onder begeleiding pedagogische handelingen verrichten.

Binnen het Paretje bieden wij de stagefaciliteiten aan voor de volgende opleidingen:

- Helpende Welzijn niveau 2, SPW niveau 3, SPW niveau 4
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Pedagogiek (HBO)
- Tenslotte is het mogelijk dat wij zgn. snuffelstagiaires de kans geven een kortdurende stage van enkele weken voor enkele dagen per week ter oriëntering op de beroepskeuze bij ons te volgen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee stage mogelijkheden:

A. Beroeps Opleidende Leerweg

De BOL studenten gaan naar school en moeten daarnaast een aantal uren per schooljaar stagelopen, zij staan boventallig op de groep. Zij mogen alleen buiten hun stagedagen incidenteel als (betaald) pedagogisch medewerker worden ingezet vanaf het 2e leerjaar van 0 tot 100 %. In het 3e leerjaar is dit 100 %. In dit leerjaar kan de BOL student als 2e op de groep worden ingezet naast een gediplomeerde pedagogisch medewerker. Tijdens pauzes kan het voorkomen dat de BOL-student kortstondig alleen staat op de groep.

De inzetbaarheid wordt bepaald aan de hand van de competenties. Er zijn 7 competenties die de medewerker in opleiding moet ontwikkelen. Iedere competentie heeft 3 onderdelen. De werkgever bepaalt voor welk percentage de BOL-er incidenteel kan worden ingezet op basis van

de informatie van de opleidingsbegeleider van school en de praktijkbegeleider. In de 3e leerjaar is de BOL stagiaire automatisch 100 % formatief inzetbaar.

B. Beroeps Begeleidende Leerweg

Ten aanzien van de inzetbaarheid van BBL-leerlingen is het volgende schema van toepassing:

Opleidingsfase 1: Overeenkomstig eerste leerjaar 3-jarige SPW-3

Formatieve inzetbaarheid: Oplopend van 0 naar 100%

Opleidingsfase 2: Overeenkomstig tweede leerjaar 3-jarige SPW-3

Formatieve inzetbaarheid: Oplopend van 0 naar 100%

Opleidingsfase 3: Overeenkomstig derde leerjaar driejarige SPW-3

Formatieve inzetbaarheid: 100%

Vaststellen van formatieve inzetbaarheid

De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van opleidings- en praktijkbegeleider. Deze stagiaires staan onder directe verantwoordelijkheid van de directeur. In beide gevallen wordt er een overeenkomst opgesteld op basis van de stage-overeenkomst van de school. Deze wordt door de stagiaire ondertekend. Hiermee verbindt de stagiaire zich aan het pedagogisch beleid en tevens aan de visie van het kinderdagverblijf ten opzichte van stagiaires. Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is maximaal een derde van het minimaal aantal in te zetten pedagogisch medewerkers.

Stage-overeenkomst

In beide gevallen wordt er een overeenkomst opgesteld op basis van de stage overeenkomst van de school. Deze wordt door de stagiaire ondertekend. Hiermee verbindt de stagiaire zich aan het pedagogisch beleid en tevens aan de visie van het kinderdagverblijf ten opzichte van stagiaires. Alle personen werkzaam bij het Pareltje zijn in bezit van een geldige verklaring omtrent het gedrag.

BBL-opleiding: Hiervoor wordt een arbeidsovereenkomst opgesteld op basis van een min/max contract voor tenminste 20 uur per week en normatieve duur van de opleiding.

Stagevergoeding

BOL-opleiding: Op basis van het aantal dagen per week wordt er een stagevergoeding gegeven volgens de richtlijnen van de CAO Kinderopvang.

BBL-opleiding: Het salaris wordt vastgesteld volgens de CAO Kinderopvang naar opleidingsfase.

Als Kinderdagverblijf het Pareltje streven we ernaar:

- Minimaal 1 keer per 14 dagen met de stagiaire een begeleidingsgesprek te voeren waarin het functioneren van de stagiaire centraal staat.

- Met de student de uitgevoerde activiteiten en de opdrachten van de opleiding te bespreken en voorzien van paraaf.
- Dat de praktijkopleider de student helpt inzicht te krijgen in doelstelling, werkwijze en organisatie van de instelling.
- Het afstemmen van de activiteiten op de exameneisen.
- Het melden van langdurig verzuim.

11.4 Beleidsmedewerker/ coach

Vanaf 2019 is het vanuit de overheid verplicht om een beleidsmedewerker en een coach aan te stellen. Het Parelkje heeft gekozen voor het aanstellen van de variant beleidsmedewerker/coach, waarbinnen beide functies worden gecombineerd in één. De inzet van de beleidsmedewerker/coach is bovenformatief, d.w.z. dat de coach niet wordt meegerekend bij het berekenen van de bkr.

De functie kenmerkt zich door het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen de organisatie. Tevens heeft de functionaris als coach een actieve rol in de verbetering van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers, ook bij complexe situaties. De coach draagt zorg voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer.

Voor de berekening van de ureninzet van de coach gaat het Parelkje uit van 10 uur per fte beroepskracht op de peildatum van 1 januari 2023. Het Parelkje hanteert hiervoor de rekentool van de Rijksoverheid. Uitgaande van de peildatum bedraagt de jaarlijks in te zetten coaching 61 uren (kdv & bso) in totaal waarvan 52 uur aan team-KDV en 9 uur aan team-BSO besteed zal worden. Hierbij geldt dat elke pedagogisch medewerker jaarlijks coaching krijgt, dit geldt ook voor vaste invalkrachten.

Voor de jaarlijkse ureninzet van de pedagogisch beleidsmedewerker gaat het Parelkje uit van 100 uur (50 uur x per LRK nummer) in totaal waarvan 65 uur aan KDV en 35 uur aan BSO besteed zal worden. Hoe en waaraan de pedagogisch coach en -beleidsmedewerker deze uren precies besteedt staat beschreven in het coach- en scholingsplan. Deze documenten zijn beschikbaar ter inzage op de locatie.

11.5 De drie-uursregeling

Het Parelkje maakt gebruik van de drie-uursregeling. Dit houdt in dat wij op de schooldagen maximaal 30 minuten per dag mogen afwijken van de beroepskracht-kindratio (bkr). Tijdens de schoolvakanties en studiedagen kan er maximaal drie uur afgeweken worden van de bkr. Met diens verstande dat er minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers altijd aanwezig is indien wordt afgeweken. Op het moment dat de drie-uursregeling van kracht is en er

maar één pedagogisch medewerker op locatie aanwezig is, is er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig zijn.

Aan de hand van de presentielijsten, waarop kinderen dagelijks worden aan- en afgemeld, worden de basisroosters van de pedagogisch medewerkers op de verschillende groepen aangepast. De personeelsroosters en de presentielijsten zijn inzichtelijk in onze personeels- en kindadministratie.

Hieronder in een overzicht wanneer het Pareltje af kan kijken van de BKR:

Planning	Aantal beroepskracht	Personeelsdiensten	Pauzetijden	Afwijking ochtend	Afwijking eind v.d. dag
Reguliere Schooldagen	1	Aanvang tussen 12:00 en 13:45 tot 18:00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Schoolvakanties En Studiedagen	1	Vroege dienst: 08:00 – 09:00 Late dienst: 09:00 – 18:00	Late dienst: 12:30 – 14:00	Nee	Nee

Op de basisgroep Kapiteintjes wordt er dagelijks één medewerker ingeroosterd. De maximale omvang van de groep Kapiteintjes telt 20 kinderen, het Pareltje heeft er desondanks voor gekozen om de dagelijks kindplanning te maximaliseren tot het aantal waarbij het inzet van één pedagogisch medewerker volstaat. Vertaald naar de dagelijks praktijk komt dit neer op - afhankelijk van de bkr- maximaal 10 tot 12 geplande kinderen op een dag. Het aanhoudend personeelstekort en de logistieke uitdagingen zijn de onderliggende beweegredenen voor het gekozen aangepaste beleid. Het Pareltje heeft de ambitie om maximaal in te plannen zodra de benoemde obstakels geen belemmering meer vormen.

Als resultaat van het bovengenoemde planningsbeleid valt te herleiden dat er op de Kapiteintjes niet wordt afgeweken van de bkr. De inzet van de medewerkers op de schooldagen en de vakanties wordt als gevolgd uitgevoerd:

Schooldagen:

Op reguliere schooldagen wordt er niet afgeweken van de bkr. De medewerker op de groep zal geen pauze nemen op de schooldagen. De ophaaltijd van het eerste kind is bepalend voor de aanvang van de dienst en varieert van 12:00 tot 13:45 uur. De dienst duurt voort tot de sluitingstijd anders tot het laatste kind is vertrokken.

Schoolvakanties:

Ouder informeert de planning minimaal twee weken van tevoren op welke tijdstip het kind op de geplande dagen verwacht kan worden. Dit gebeurt tijdens de overdracht en/of digitaal via het ouderportaal. Op basis van deze informatie kunnen we de personeelsrooster hierop aansturen. Er is namelijk sprake van structureel onderbezetting in de vroege ochtenduren waar veel winst te behalen valt met een efficiënte planning. De eerste kinderen komen vaak rond 08:30 binnen en worden verwelkomd door een vaste medewerker van de groep.

Op sommige dagen kan om rooster technische redenen een medewerker invallen tot 09:00 waarna ze wordt afgelost door een ander vast medewerker van de groep voor de rest van de dag. Het Pareltje zal zich inspannen om ten alle tijden een vertrouwd en vaste gezicht in te zetten ook al is het van korte duur.

Tijdens de middagpauze zal de medewerker afgewisseld worden door een collega van een ander (kdv)groep, ook hier zal ervoor zover mogelijk gekozen worden voor een vast/vertrouwd gezicht voor de kinderen.

12. Wet Kinderopvang

De kwaliteit van de kinderopvang is een zaak van de overheid, aanbieders van kinderopvang en ouders, die gebruik maken van kinderopvang. Volgens de Wet kinderopvang zijn ondernemers in de kinderopvang verplicht 'verantwoorde kinderopvang' aan te bieden. Dit is kinderopvang die bijdraagt aan een goede ontwikkeling van een kind in een veilige en gezonde omgeving. Het kwaliteitsbeleid is vastgelegd in de 'Beleidsregels kwaliteit kinderopvang' als onderdeel van de Wet Kinderopvang. Deze beleidsregels zijn gebaseerd op het convenant 'Verantwoorde kinderopvang: verdere stappen naar de toekomst'. Dit convenant hebben de aanbieders en de afnemers in de kinderopvang samen opgesteld. Eind 2006 heeft de branche de inhoud van het convenant geëvalueerd en op onderdelen aangepast. De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op de kwaliteit van de opvang. De GGD voert regelmatig inspecties uit. Het Rijk is verantwoordelijk voor het landelijke toezicht hierop. Sinds de Wet kinderopvang is alle formele opvang verplicht zich bij de gemeente te melden. De GGD registreert en controleert de opvang. Daarmee bestrijdt de GGD illegale opvang en pakt kindercentra aan die tekort schieten bij het naleven van de wet- en regelgeving.

De wet heeft daarvoor handhavinginstrumenten. Voor meer informatie over een locatie kunnen de inspectierapporten van de GGD opgevraagd worden. Deze zijn openbaar. Het rapport is op te vragen bij de gemeente en bij de leidinggevende van de locatie. Voor meer informatie over de wet kinderopvang en financiering verwijzen wij u naar de volgende website: <http://www.minocw.nl/kinderopvang>